C/2025/5511

13.10.2025

OBVESTILO KOMISIJE

Smernice za izvajanje Socialnega sklada za podnebje

(C/2025/5511)

KAZALO

I. Uvod 3

II. Vzpostavitev in imenovanje organov 3

a. Organi, vključeni v izvajanje socialnega načrta za podnebje 4

1. Organi, pristojni za izvajanje socialnega načrta za podnebje 4

2. Organ/-i, odgovoren/-ni za podpis izjave o upravljanju, ki je priložena zahtevkom za plačilo 5

3. Organ/-i, odgovoren/-ni za revidiranje sistemov in operacij 5

b. Dopolnilni organi 6

1. Organ, odgovoren za usklajevanje priprave in spremljanja socialnega načrta za podnebje 6

c. Imenovanje s strani držav članic 6

d. Revizijsko delo, ki ga je treba opraviti na nacionalni ravni, če organi niso zajeti v členu 11(3) uredbe o Socialnem skladu za podnebje ali v mehanizmu za okrevanje in odpornost 7

e. Sprejetje imenovanja organov s strani Komisije 8

III. Priprava na izvajanje socialnega načrta za podnebje 8

a. Vzpostavitev nacionalnega usklajevalnega odbora 8

b. Sodelovanje regionalnih/lokalnih organov, socialnih partnerjev in deležnikov civilne družbe 9

IV. Spremljanje izvajanja 9

a. Skupni kazalniki 10

b. Skupni kazalniki, ki se uporabljajo kot mejniki in cilji 11

c. Dvoletno poročanje o napredku pri izvajanju 14

V. Obveznosti dodelitve finančnih sredstev 12

a. Izvedbeni sklep Komisije v povezavi z večletnim sklepom o financiranju 13

b. Pravna obveznost 13

c. Posamezne proračunske obveznosti 13

d. Razveljavitve odobritev in preostale odobritve 14

VI. Zahtevki za plačilo 14

a. Predložitev zahtevkov za plačilo 14

b. Izjava o upravljanju 15

c. Povzetek revizij 19

VII. Ocena Komisije in obdelava zahtevkov za plačilo 16

a. Predhodna določitev vrednosti izplačil 16

b. Pozitivna ocena in izplačilo 20

c. Zadovoljivo doseženi mejnik ali cilj 16

d. Negativna ocena mejnikov in ciljev, začasna ustavitev izplačil 17

e. Odstopanje od prvotno ocenjenih stroškov *21*

f. Sorazmerna izplačila v primeru omejenih virov *22*

g. Znaten neuspeh pri doseganju ciljev in odpoved sporazuma *22*

VIII. Zaščita finančnih interesov EU 18

a. Sistemi upravljanja in nadzora 18

b. Preprečevanje goljufij *23*

c. Nasprotje interesov *24*

Posledice neizpolnjevanja 20

d. Preprečevanje dvojnega financiranja in komplementarnost z drugimi instrumenti financiranja *25*

Faza priprave 21

Faza izvajanja 21

Vloga Komisije 21

e. Skladnost s pravili EU o državni pomoči 21

f. Skladnost s pravili o javnem naročanju 23

IX. Digitalni sistem ter zbiranje in shranjevanje podatkov o končnih prejemnikih dodeljenih finančnih sredstev .. 24

a. Enotni digitalni sistem za vpis ustreznih informacij v zvezi z izvajanjem ukrepov in naložb 24

b. Uporaba sistema elektronske izmenjave podatkov med državami članicami in Komisijo 25

c. Zbiranje, beleženje in shranjevanje podatkov o končnih prejemnikih 26

X. Zagotovilo, revizija in nadzor 26

a. Ocena sistemov upravljanja in nadzora 27

XI. Zmanjšanje finančne podpore in izterjave 28

XII. Ocena Socialnega sklada za podnebje in ocena ustreznosti socialnih načrtov za podnebje 29

a. Ocena Socialnega sklada za podnebje 29

b. Ocena ustreznosti socialnih načrtov za podnebje 30

c. Trajnostnost naložb 30

XIII. Informiranje, komuniciranje in prepoznavnost 30

a. Prepoznavnost in informacije za končne prejemnike 30

b. Objava podatkov o končnih prejemnikih ter ukrepih in naložbah, izvedenih v okviru Socialnega sklada za podnebje 32

c. Komunikacijska strategija v zvezi s socialnim načrtom za podnebje 32

d. Horizontalne komunikacijske dejavnosti na evropski ravni 33

I. **Uvod**

Cilj Socialnega sklada za podnebje, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2023/955 Evropskega parlamenta in Sveta ([1]) (v nadaljnjem besedilu: uredba o Socialnem skladu za podnebje), je prispevati k socialno pravičnemu prehodu na podnebno nevtralnost.

Socialni sklad za podnebje je posebej namenjen obravnavanju socialnih posledic vključitve emisij toplogrednih plinov iz stavb in cestnega prevoza na področje uporabe Direktive 2003/87/ES ([2]) (direktiva o ETS). Novi sistem trgovanja z emisijami (ETS2), vzpostavljen s poglavjem IVa direktive o ETS, zajema stavbni sektor, sektor cestnega prevoza in sektor male industrije, ki niso bili zajeti v obstoječem sistemu EU za trgovanje z emisijami. Socialni sklad za podnebje zagotavlja finančno podporo državam članicam, namenjeno za pomoč ranljivim gospodinjstvom, ranljivim uporabnikom prevoza in ranljivim mikropodjetjem, ki jih je zvišanje cen fosilne energije in prevoza zaradi izvajanja ETS2 še posebno prizadelo.

Namen tega obvestila s smernicami je državam članicam pomagati pri izvajanju njihovih socialnih načrtov za podnebje v skladu z uredbo o Socialnem skladu za podnebje. Dopolnjuje obvestilo s smernicami o socialnih načrtih za podnebje ([3]) ter obvestilo Komisije, ki vsebuje tehnične smernice za uporabo načela, da se ne škoduje bistveno ([4]), in prilog k njemu ([5]).

To obvestilo s smernicami ne posega v prihodnje pravne določbe v okviru večletnega finančnega okvira (VFO) po letu 2027. Te smernice bodo po potrebi revidirane za uskladitev z vsemi prihodnjimi pravnimi določbami, ki se bodo uporabljale v okviru VFO po letu 2027, vključno z morebitnimi spremembami metode izvajanja, ter za zagotovitev nadaljnjega učinkovitega izvajanja ukrepov in naložb.

V skladu s členom 4(1) in uvodno izjavo 17 uredbe o Socialnem skladu za podnebje bi morala vsaka država članica svoj socialni načrt za podnebje Komisiji predložiti do 30. junija 2025.

Iz Socialnega sklada za podnebje bo za obdobje od 1. januarja 2026 do 31. decembra 2032 dodeljenih 65 milijard EUR. Skupaj z obveznim prispevkom držav članic v višini najmanj 25 % ocenjenih skupnih stroškov njihovih socialnih načrtov za podnebje bo Socialni sklad za podnebje znašal najmanj 86,7 milijarde EUR. Socialni sklad za podnebje naj bi začel delovati 1. januarja 2026, vsaj eno leto pred začetkom polnega delovanja ETS2 in dve leti pred začetkom novega VFO leta 2028. Ta zgodnji začetek bo prispeval k nemoteni uvedbi ETS2.

Rok za prenos Direktive (EU) 2023/959 o vzpostavitvi ETS2 je bil 30. junij 2024 ([6]). Komisija bo v skladu s členom 16(3), točka (a)(i), uredbe o Socialnem skladu za podnebje ocenila ustreznost socialnega načrta za podnebje, pri čemer bo upoštevala, ali zagotavlja ustrezen odziv na socialne posledice in izzive, s katerimi se zaradi ETS2 spopadajo ranljiva gospodinjstva, mikropodjetja in uporabniki prevoza. Če torej ETS2 ni prenesen, socialni načrt za podnebje ne more izpolnjevati zahteve glede ustreznosti in splošnega cilja Socialnega sklada za podnebje.

Če država članica uradno predloži svoj socialni načrt za podnebje, vendar ni prenesla Direktive (EU) 2023/959 o vzpostavitvi ETS2, Komisija predloženega socialnega načrta za podnebje ne bo mogla oceniti. V tem primeru se, zlasti kadar država članica za regulirane subjekte na svojem ozemlju ni določila pravnih obveznosti za predajo pravic ETS2, ki so enakovredne njihovim preverjenim emisijam, socialni načrt za podnebje ne bo štel za ustreznega, ker ni mogoče dokazati socialnih posledic, kot je zahtevano v skladu s členom 16(3), točka (a)(i), uredbe o Socialnem skladu za podnebje. Komisija bo v tem primeru v skladu s členom 17(4) uredbe o Socialnem skladu za podnebje izdala izvedbeni sklep z negativno oceno socialnega načrta za podnebje.

II. **Vzpostavitev in imenovanje organov**

Vsaka država članica mora v skladu s členom 11(3) in členom 21(1) ter Prilogo III k uredbi o Socialnem skladu za podnebje vzpostaviti **učinkovit in uspešen sistem notranje kontrole.** To vključuje imenovanje organov in teles, odgovornih za različne vidike izvajanja socialnega načrta za podnebje ter za revizijo sistemov in operacij, povezanih s socialnimi načrti za podnebje.

([1]) Uredba (EU) 2023/955 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o vzpostavitvi Socialnega sklada za podnebje in spremembi Uredbe (EU) 2021/1060 (UL L 130, 16.5.2023, str. 1).
([2]) Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (Besedilo velja za EGP) (UL L 275, 25.10.2003, str. 32).
([3]) C(2025) 881 final.
([4]) C(2025) 880 final.
([5]) C(2025) 880 final, prilogi 1 in 2.
([6]) Člen 3, drugi pododstavek, Direktive (EU) 2023/959.

Da bi izkoristile obstoječe izkušnje in zmanjšale upravno breme, **lahko države članice** ob upoštevanju svojih pravnih in regulativnih okvirov ter ob potrditvi Komisije **določijo en sam organ** za izvajanje funkcij, opisanih v razdelkih (a) in (b) v nadaljevanju, tj. za usklajevanje priprave in spremljanja socialnega načrta za podnebje ter za njegovo izvajanje, za podpis izjave o upravljanju in za pripravo zahtevkov za plačilo, ki se predložijo Komisiji. Na primer, države članice lahko pristojnost za izvajanje socialnega načrta za podnebje podelijo organom za upravljanje programov kohezijske politike ali mehanizma za okrevanje in odpornost (RRF). Države članice morajo poleg tega imenovati enega ali več organov, ki bodo izvajali revizije sistemov in operacij tako, da zagotovijo njihovo funkcionalno neodvisnost.

a. ***Organi, vključeni v izvajanje socialnega načrta za podnebje***

V uredbi o Socialnem skladu za podnebje in Prilogi III k njej so izrecno opredeljene naslednje naloge organov, vključenih v izvajanje socialnega načrta za podnebje. Opraviti je treba naslednje naloge:

1. *Organi, pristojni za izvajanje socialnega načrta za podnebje*

— **upravljanje ukrepov in/ali naložb**, opisanih v socialnih načrtih za podnebje, da bi se dosegli njihovi cilji ter dodelile s tem povezane odgovornosti in funkcije,

— zagotavljanje, da so vzpostavljeni zanesljivi sistemi za zaščito **finančnih interesov EU**, s posebnim poudarkom na preprečevanju, odkrivanju, prijavi in odpravljanju goljufij, korupcije in nasprotij interesov ter zagotavljanju skladnosti z veljavnimi pravili, zlasti pravili o državni pomoči in javnem naročanju. To vključuje hitro odkrivanje in odpravljanje vseh morebitnih nepravilnosti,

— vzpostavitev učinkovitih in sorazmernih **ukrepov** in postopkov **proti goljufijam**, ki so prilagojeni tveganjem, opredeljenim v strategiji za boj proti goljufijam,

— **preverjanje upravljanja** s pregledi dokumentacije in pregledi na kraju samem, da se preveri, ali so mejniki in cilji Socialnega sklada za podnebje doseženi ter da ni resnih nepravilnosti, tj. goljufij, korupcije in nasprotja interesov ali dvojnega financiranja,

— potrjevanje dokazov, da se **cilji in mejniki dejansko dosegajo**, in predložitev teh dokazov Komisiji ter vzpostavitev dialoga s Komisijo glede napredka pri izvajanju,

— zagotavljanje, da končni prejemniki dodeljenih finančnih sredstev prejmejo zneske, ki jim pripadajo, pri čemer se upoštevajo razpoložljiva sredstva,

— zbiranje in varno shranjevanje **podatkov** ter vseh drugih bistvenih informacij **v skladu s členom 21(2), točka (d)**, uredbe o Socialnem skladu za podnebje, vključno z **rezultati revizij in nadzora ter nadaljnjim ukrepanjem v zvezi z njimi**, da se zagotovi zanesljiva revizijska sled,

— zbiranje in varno shranjevanje **podatkov o ukrepih in naložbah** ter njihovih mejnikih in ciljih **v skladu s členom 21(2), točka (d)(iv)**, uredbe o Socialnem skladu za podnebje,

— zbiranje **podatkov o napredku pri izvajanju socialnega načrta za podnebje** in o skupnih kazalnikih v skladu s členom 24(1) uredbe o Socialnem skladu za podnebje, da se zagotovi učinkovito spremljanje,

— izvajanje **ukrepov za informiranje, komuniciranje in prepoznavnost** v skladu s členom 23 uredbe o Socialnem skladu za podnebje, vključno z objavo podatkov o končnih prejemnikih na enem spletišču, če pristojnost za to nalogo ni bila podeljena nacionalnemu usklajevalnemu organu.

Organi, odgovorni za izvajanje socialnega načrta za podnebje, so lahko nacionalni, regionalni ali lokalni organi, odvisno od veljavnih nacionalnih pravnih in regulativnih okvirov ter vrste ukrepov in naložb, vključenih v socialni načrt za podnebje. Države članice same odločijo, kako bodo razdelile odgovornosti med organe, pri čemer upoštevajo, da je treba zagotoviti učinkovito izvajanje socialnega načrta za podnebje, da bodo ukrepi in naložbe koristili ranljivim gospodinjstvom, mikropodjetjem in uporabnikom prevoza.

Če bodo za izvajanje socialnega načrta za podnebje zadolženi regionalni organi, bodo imeli enake vrste odgovornosti kot nacionalni organi.

2. *Organ/-i, odgovoren/-ni za podpis izjave o upravljanju, ki je priložena zahtevkom za plačilo*

Organi, odgovorni za podpis izjave o upravljanju, ki je priložena zahtevkom za plačilo, opravljajo naslednje naloge:

— **zagotavljajo**, da se izvajajo učinkoviti in sorazmerni ukrepi za zaščito finančnih interesov EU, pri čemer se upoštevajo ugotovljena tveganja,

— **združujejo** in nadzirajo delo organov izvajanja, da zagotovijo skladnost in kakovost socialnega načrta za podnebje,

— Komisiji **dajejo zagotovilo**, da se socialni načrt za podnebje izvaja skladno z veljavnimi standardi, pravili in predpisi,

— **potrdijo**, da so v **zahtevke za plačilo vključeni le doseženi mejniki in cilji**, s čimer se zagotavljajo točnost, zanesljivost in verodostojnost podatkov. To vključuje vodenje elektronskih evidenc vseh elementov preverjanja ob upoštevanju pravil in postopkov,

— **preverjajo**, da so bile nepravilnosti, ugotovljene v končnih revizijskih poročilih in poročilih o nadzoru, povezanih z zahtevki za plačilo, ustrezno obravnavane in odpravljene na ravni zadevnih končnih prejemnikov.

Komisija je 18. aprila 2023 podala izjavo ([7]) o dogovoru, ki sta ga sozakonodajalca dosegla v okviru Priloge III k uredbi o Socialnem skladu za podnebje. V tej izjavi je poudarjeno, da lahko imenovanje več kot enega organa za podpis izjav o upravljanju, ki so priložene zahtevkom za plačilo, povzroči neučinkovitost in razpršitev odgovornosti ter ustvari zmedo glede vlog organov.

3. *Organ/-i, odgovoren/-ni za revidiranje sistemov in operacij*

Organi, ki revidirajo sisteme in operacije, so odgovorni za naslednje naloge:

— **izvajajo revizije sistemov** v zvezi z delovanjem sistema upravljanja in nadzora ter **revizije operacij**, s katerimi dajejo Komisiji razumno zagotovilo o izpolnitvi **mejnikov in ciljev**, vključenih v **zahtevke za plačilo**,

— **preverjajo učinkovitost delovanja sistemov upravljanja in nadzora ter postopka imenovanja organov** v skladu s ključnimi zahtevami iz uredbe o Socialnem skladu za podnebje in Priloge III k navedeni uredbi,

— **zagotovijo**, da pri svojem delu obravnavajo vse ustrezne elemente, **s katerimi se zagotovi zaščita finančnih interesov EU**, tako da pridobijo zagotovilo o vzpostavljenih sistemih za preprečevanje, odkrivanje, prijavo in odpravljanje goljufij, korupcije in nasprotij interesov ter zagotavljanje skladnosti z zahtevami enotnega trga (pravila o javnem naročanju in državni pomoči),

— **izvajajo** vse revizijske dejavnosti v skladu z **mednarodno sprejetimi revizijskimi standardi**,

— **zagotovijo povzetek** opravljenih **revizij** in izvedenih ukrepov za vsak zahtevek za plačilo, da se zaščitijo interesi EU, pri čemer se osredotočijo na:

  — neobstoj nasprotij interesov,

  — izvajanje ukrepov proti goljufijam,

  — preprečevanje korupcije in dvojnega financiranja.

Revizijski organ mora biti javni organ, čeprav se lahko specifične revizijske naloge prenesejo na javne ali zasebne subjekte, ki so pod njegovim nadzorom in za katere je on odgovoren, oziroma se takim subjektom oddajo v izvajanje.

([7]) Bruselj, 18. april 2023 (OR. en, pl) 7984/23 ADD 1, medinstitucionalni dokument: 2021/0206(COD).

b. ***Dopolnilni organi***

Kot je navedeno v smernicah o socialnih načrtih za podnebje in ob upoštevanju večsektorske narave Socialnega sklada za podnebje, se države članice spodbujajo, da vzpostavijo nacionalni usklajevalni organ za socialni načrt za podnebje.

1. *Organ, odgovoren za usklajevanje priprave in spremljanja socialnega načrta za podnebje*

V členu 6(3) uredbe o Socialnem skladu za podnebje je določeno, da morajo biti socialni načrti za podnebje skladni z informacijami in zavezami držav članic v okviru drugih programov in zakonodaje EU. Države članice se v ta namen spodbujajo, naj vzpostavijo namenski organ, ki zagotavlja splošno usklajevanje med različnimi področji.

Nacionalni usklajevalni organ lahko opravlja naslednje naloge:

— zagotavlja **skladnost** socialnega načrta za podnebje z drugimi nacionalnimi pobudami politike,

— zagotavlja **skladnost** in **komplementarnost** med socialnim načrtom za podnebje in akcijskim načrtom za evropski steber socialnih pravic, programi kohezijske politike, načrtom za okrevanje in odpornost (NOO), nacionalnim načrtom prenove stavb, celovitim nacionalnim energetskim in podnebnim načrtom (NEPN) ter načrtom za pravični prehod,

— **usklajuje se** z organi, odgovornimi za učinkovito načrtovanje in izvajanje ukrepov, ter organom/-i, odgovornim/-i za podpis izjave o upravljanju, da se zagotovi učinkovito spremljanje zahtevkov za plačilo,

— **posreduje** med organi, pristojnimi za izvajanje, da se rešijo vprašanja v zvezi z izvajanjem,

— **deluje kot enotna kontaktna točka** za službe Komisije, Evropsko računsko sodišče in druge ustrezne organe ali institucije EU,

— **nadzira** redno spremljanje, poročanje (v skladu s členom 24 uredbe o Socialnem skladu za podnebje) in ocenjevanje, kakor je potrebno,

— **zagotavlja**, da se izvajajo komunikacijske dejavnosti za ozaveščanje o podpori EU, in razširja informacije o ukrepih, izvedenih v okviru socialnega načrta za podnebje,

— **nadzira** objavo podatkov o končnih prejemnikih (ter o izvajalcih in podizvajalcih, kadar je končni prejemnik javni naročnik), da se ohrani preglednost.

Ne glede na organ ali organe, ki izvajajo te funkcije upravljanja, jih je treba učinkovito ločiti od organa, ki izvaja revizijske funkcije, da se omogoči izvajanje ustreznih in neodvisnih revizij sistemov in operacij.

c. ***Imenovanje s strani držav članic***

Organe iz točke (a) tega razdelka je treba imenovati v skladu s Prilogo III k uredbi o Socialnem skladu za podnebje in nacionalnim okvirom. Usklajevalni organ iz točke (b) je treba imenovati v skladu z nacionalnim okvirom; postopek imenovanja iz Priloge III k uredbi o Socialnem skladu za podnebje se ne uporablja.

V skladu s členom 11(3) uredbe o Socialnem skladu za podnebje bo Komisija, če se država članica odloči, da bo vlogo organa, pristojnega za izvajanje socialnega načrta za podnebje, dodelila organu za upravljanje programov kohezijske politike na podlagi Uredbe (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta ([8]) (uredba o skupnih določbah), obstoječe sisteme upravljanja in nadzora, ki so že vzpostavljeni, štela za skladne z zahtevami iz uredbe o Socialnem skladu za podnebje.

Ta določba se uporablja za organe na nacionalni, regionalni ali drugi ravni.

([8]) Uredba (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (UL L 231, 30.6.2021, str. 159).

Komisija bi lahko na podlagi sinergij, ki jih omogoča ta določba, in narave nalog, ki jih opravljajo druge vrste organov v okviru programov kohezijske politike ter mehanizma za okrevanje in odpornost, uporabila poenostavljeni postopek v več drugih primerih, kot je podrobneje opisano v nadaljevanju.

Organi v okviru uredbe o skupnih določbah:

i. Organu upravljanja v okviru uredbe o skupnih določbah se dodeli vloga organa, odgovornega za podpis izjave o upravljanju, ki je priložena zahtevku za plačilo v skladu z uredbo o Socialnem skladu za podnebje.

ii. Posredniškemu telesu v okviru uredbe o skupnih določbah se dodeli vloga organa, ki izvaja socialni načrt za podnebje v skladu z uredbo o Socialnem skladu za podnebje, pod pogojem, da je bilo temu posredniškemu telesu zaupano izpolnjevanje vseh zadevnih nalog organa upravljanja, ki so povezane s programi kohezijske politike.

iii. Revizijskemu organu v okviru uredbe o skupnih določbah se dodeli vloga organa, ki izvaja revizije v skladu z uredbo o Socialnem skladu za podnebje.

Organi v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost

Ker so na nacionalni in regionalni ravni za upravljanje mehanizma za okrevanje in odpornost vzpostavljeni podobni organi in postopki upravljanja in nadzora, bi lahko ukrepe iz socialnih načrtov za podnebje neposredno izvajali tudi organi v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost (če se razlikujejo od organov, ki izvajajo programe kohezijske politike). V takih primerih se šteje, da obstoječi sistemi upravljanja in nadzora, ki so jih vzpostavile države članice, izpolnjujejo zahteve iz uredbe o Socialnemu skladu za podnebje.

Vsaka država članica mora seznam organov, odgovornih za naloge iz uredbe o Socialnem skladu za podnebje, uradno sporočiti Komisiji bodisi ob predložitvi svojega socialnega načrta za podnebje bodisi pozneje in pred imenovanjem teh organov, pri čemer mora zagotoviti, da so bili preverjeni in potrjeni naslednji elementi:

(a) organi imajo zakonsko pooblastilo na nacionalni ravni;

(b) organi imajo potrebne vire in zmogljivosti za izvajanje dodatnih nalog iz uredbe o Socialnemu skladu za podnebje;

(c) države članice bi morale zagotoviti, da izvajanje socialnega načrta za podnebje ne bo ogrozilo izvajanja drugih skladov EU, za katere so odgovorni organi, novoimenovani na podlagi uredbe o Socialnem skladu za podnebje, in

(d) države članice bi morale zagotoviti, da so upoštevajo veljavne zahteve iz Priloge III k uredbi o Socialnem skladu za podnebje.

Če imenovani organi niso organi za upravljanje programov kohezijske politike iz člena 11(3) uredbe o Socialnem skladu za podnebje ali mehanizma za okrevanje in odpornost, bo Komisija primernost organa za izpolnjevanje vloge, ki jo je določila država članica, potrdila za vsak primer posebej, kot je opisano v točki II.d teh smernic.

V vsakem primeru je treba vse organe, ki sodelujejo pri izvajanju skladov kohezijske politike EU in/ali mehanizma za okrevanje in odpornost ter za katere je Komisija, Evropsko računsko sodišče ali kateri koli drug nacionalni revizijski organ potrdil obstoj znatnih pomanjkljivosti, izključiti iz zgoraj navedenega poenostavljenega postopka imenovanja.

d. *Revizijsko delo, ki ga je treba opraviti na nacionalni ravni, če organi niso zajeti v členu 11(3) uredbe o Socialnem skladu za podnebje ali v mehanizmu za okrevanje in odpornost*

Revizijski organ mora revidirati vsak subjekt, ki je odgovoren za izvajanje socialnega načrta za podnebje in/ali podpis izjave o upravljanju v okviru Socialnega sklada za podnebje in ki **prej ni bil vključen v** programe kohezijske politike ali mehanizem za okrevanje in odpornost (kot je opisano zgoraj). V tej reviziji je treba pred zaključkom postopka imenovanja oceniti, ali organi izpolnjujejo merila za sistem notranjih kontrol iz Priloge III k uredbi o Socialnem skladu za podnebje. Revizijo je treba opraviti tudi za vsak subjekt, pri katerem so bile potrjene znatne pomanjkljivosti ([9]) v zvezi z izvajanjem kohezijskih skladov ali mehanizma za okrevanje in odpornost, država članica pa se kljub temu odloči, da ga bo imenovala.

([9]) Glej kategoriji 3 in 4 v spodnjem oddelku o oceni sistemov upravljanja in nadzora.

Opozoriti je treba, da se ocena skladnosti s ključnimi zahtevami iz Priloge III k uredbi o Socialnem skladu za podnebje nanaša na ustreznost zasnove sistema upravljanja in nadzora. To pomeni, da Komisija za sprejetje imenovanja organa potrebuje mnenje o vzpostavitvi sistemov. Vendar v tej fazi ne potrebuje mnenja o dejanski učinkovitosti sistema upravljanja in nadzora. Področje uporabe in cilji te revizije so podrobneje opisani v oddelku X teh smernic.

Če pred sprejetjem socialnega načrta za podnebje ni mogoče pridobiti zadostnega jamstva, je treba v socialni načrt za podnebje vključiti mejnik, ki ga je treba doseči, preden se izvede kakršno koli izplačilo, pri čemer mora revizijski organ za te subjekte izdati revizijsko mnenje brez pridržka. Če država članica v socialnem načrtu za podnebje takega mejnika ne predlaga, ga bo Komisija zahtevala ob oceni socialnega načrta za podnebje, kot je določeno v členu 17(3), točka (c), uredbe o Socialnem skladu za podnebje.

e. ***Sprejetje imenovanja organov s strani Komisije***

Komisija bo postopek imenovanja iz točke (a) tega oddelka načeloma sprejela brez dodatnega nadzora, kadar imenovani revizijski organ že daje zagotovilo v okviru programov kohezijske politike ali v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost.

Če se država članica odloči, da **za revizijski organ imenuje nov subjekt**, ki nima predhodnih izkušenj z revidiranjem kohezijskih skladov ali mehanizma za okrevanje in odpornost, bo Komisija pregledala vzpostavitev imenovanega revizijskega organa in po potrebi tudi drugih organov, odgovornih za izvajanje socialnega načrta za podnebje. Komisija bo **preverila skladnost z uredbo o Socialnem skladu za podnebje in mednarodnimi revizijskimi standardi čim prej ter po možnosti v okviru ocene socialnega načrta za podnebje ali takoj po njegovem uradnem sprejetju**.

Države članice morajo v skladu s členom 17(3), točka (c), uredbe o Socialnem skladu za podnebje pred prvim izplačilom odpraviti morebitne pomanjkljivosti v sistemih notranjih kontrol. Če pred sprejetjem socialnega načrta za podnebje ni mogoče pridobiti zadostnega jamstva, bi bilo treba v načrt vključiti **dodaten ukrep** (mejnik), v skladu s katerim mora Komisija pozitivno oceniti te revizijske organe, ki nimajo predhodnih izkušenj z revidiranjem kohezijskih skladov in/ali mehanizma za okrevanje in odpornost. Če država članica takega mejnika v socialnemu načrtu za podnebje ne predlaga, ga bo Komisija zahtevala ob oceni socialnega načrta za podnebje (člen 17(3), točka (c), uredbe o Socialnem skladu za podnebje). Ta mejnik je treba doseči pred prvim izplačilom.

III. **Priprava na izvajanje socialnega načrta za podnebje**

a. ***Vzpostavitev nacionalnega usklajevalnega odbora***

V členu 21(1) uredbe o Socialnem skladu za podnebje je določeno, da je treba zagotoviti uspešen in učinkovit sistem notranje kontrole. Priloga III k uredbi o Socialnem skladu za podnebje vsebuje določbe o imenovanju organov in postopkih, s katerimi se zagotovi, da bodo ti organi pridobili zagotovila.

Za lažje sodelovanje z deležniki se države članice spodbujajo k oblikovanju **platforme za nacionalno usklajevanje izvajanja socialnega načrta za podnebje**, da se dialog z deležniki organizira tako, da se zagotavlja jasnost glede časovnega okvira, načina sodelovanja deležnikov v dialogu in nacionalnega usklajevanja. Z vzpostavitvijo takšne platforme se bo olajšalo delo organa, odgovornega za usklajevanje priprave in spremljanja nacionalnega socialnega načrta za podnebje.

Ustanovi se lahko nacionalni usklajevalni odbor, sestavljen iz struktur, ki jih je država članica vzpostavila za **upravljanje, usklajevanje in izvajanje svojega socialnega načrta za podnebje** ter za razpravo o njem z **ustreznimi deležniki**. Poleg podpore učinkovitemu izvajanju socialnega načrta za podnebje bi ta usklajevalni odbor zagotovil, da se ta načrt izvaja v skladu z drugimi nacionalnimi strategijami in programi financiranja EU ter politikami EU.

Nacionalni usklajevalni odbor bi lahko med drugim opravljal naslednje dejavnosti:

— spremljanje napredka pri izvajanju socialnega načrta za podnebje ter doseganju mejnikov in ciljev,

— obravnavanje posebnih vprašanj in izzivov, ki vplivajo na smotrnost ukrepov in naložb,

— ocenjevanje prispevka socialnega načrta za podnebje k reševanju izzivov, opredeljenih v NEPN države članice ali drugih instrumentih in programih, ki vplivajo na Socialni sklad za podnebje,

— spremljanje napredka, doseženega pri izvajanju vrednotenj,

— spremljanje napredka, doseženega pri poročanju o kazalnikih rezultatov, učinka in stanja, ocenjevanju in pripravi povzetkov ocenjevanj ter ukrepanju na podlagi ugotovitev,

— zagotavljanje, da se izvajajo ukrepi za komuniciranje in prepoznavnost ter da se dosega napredek pri krepitvi upravne zmogljivosti javnih institucij,

— spremljanje sodelovanja partnerjev in upravičencev, zagotavljanje učinkovitega sodelovanja ključnih deležnikov ter spodbujanje k spoštovanju načela partnerstva.

Takšen odbor bi lahko prav tako spodbujal izmenjavo mnenj o metodologiji, ki se uporablja za pregled mejnikov in ciljev, ter o dvoletnem poročanju o izvajanju socialnega načrta za podnebje ali o kakršni koli spremembi tega načrta. Nazadnje bi lahko organom za izvajanje socialnega načrta za podnebje podajal predloge, zlasti o načinih, na katere je mogoče zmanjšati birokracijo za končne prejemnike ter izboljšati učinkovitost ukrepov in naložb.

Nacionalni usklajevalni odbor bi moral biti prilagojen posebnim potrebam, institucionalnim okvirom in strukturam upravljanja vsake države članice. Ali bi bil tak odbor učinkovit pri podpori izvajanju socialnega načrta za podnebje in doseganju želenih rezultatov, bi bilo odvisno od dejavnikov, kot so **raven sodelovanja deležnikov, učinkovitost upravnih postopkov in njegova prilagodljivost**.

Države članice se močno spodbujajo, naj v svoje nacionalne usklajevalne odbore vključijo predstavnike ustreznih ministrstev in agencij, lokalnih in regionalnih organov, socialnih partnerjev in drugih ustreznih deležnikov ter Komisije.

Priporočljivo je, da vsak nacionalni usklajevalni odbor sprejme poseben poslovnik, vključno z določbami o preprečevanju kakršnega koli nasprotja interesov in o uporabi načela preglednosti. S tem poslovnikom bo za vsak nacionalni odbor določen postopek odločanja v skladu z ustreznim nacionalnim okvirom. Odbor se mora sestati najmanj enkrat letno, priložnostna srečanja pa se organizirajo, kadar obstajajo pomembna vprašanja, ki vplivajo na napredek pri doseganju ciljev iz socialnega načrta za podnebje.

b. *Sodelovanje regionalnih/lokalnih organov, socialnih partnerjev in deležnikov civilne družbe*

Države članice se za zagotovitev učinkovitega izvajanja in doslednega spremljanja socialnega načrta za podnebje odločno spodbujajo, naj v celoten postopek izvajanja vključijo različne deležnike, zlasti regionalne in lokalne deležnike.

Z vključevanjem lokalnih in regionalnih organov ter ustreznih deležnikov med izvajanjem socialnega načrta za podnebje bodo doseženi naslednji cilji: (i) zagotovili se bosta odgovornost za izvajanje socialnega načrta za podnebje in zavezanost temu; (ii) pomagalo se bo zagotoviti, da bodo ukrepi in naložbe usmerjeni v ranljiva gospodinjstva in mikropodjetja, saj naj bi bili prav oni končni prejemniki koristi socialnega načrta za podnebje, ter (iii) upoštevalo se bo dejstvo, da se bo veliko naložb iz Socialnega sklada za podnebje izvajalo na lokalni in regionalni ravni (energijske prenove, javni prevoz itd.).

Poleg regionalnih in lokalnih deležnikov bi morale biti v celoten postopek izvajanja socialnega načrta za podnebje vključene tudi **organizacije civilne družbe, socialni partnerji, predstavniki sektorjev** in drugi subjekti, ki lahko podajo dovolj različnih mnenj ter zagotovijo, da spremljanje izvajanja poteka učinkovito.

IV. **Spremljanje izvajanja**

Okvir za spremljanje izvajanja socialnega načrta za podnebje je določen v členu 24 uredbe o Socialnem skladu za podnebje. V njem je določeno, da morajo države članice Komisiji **vsaki dve leti** poročati o izvajanju svojih socialnih načrtov za podnebje, skupaj s poročilom o napredku pri svojih celovitih NEPN. Države članice morajo v svoja dvoletna poročila o napredku vključiti ustrezne skupne kazalnike iz Priloge IV k uredbi o Socialnem skladu za podnebje.

Komisija mora tudi spremljati izvajanje Socialnega sklada za podnebje in meriti napredek pri doseganju njegovih ciljev. Na splošno bi moralo biti spremljanje izvajanja ciljno usmerjeno, za končne prejemnike financiranja iz Socialnega sklada za podnebje pa bi bilo treba določiti sorazmerne zahteve glede poročanja. Komisija bo skupne kazalnike uporabila za poročanje ter za spremljanje in ocenjevanje Socialnega sklada za podnebje.

Učinkovito spremljanje izvajanja socialnih načrtov za podnebje ter jasno in pregledno poročanje sta ključna za zagotavljanje preglednosti in odgovornosti do deležnikov in javnosti ter za obveščanje o napredku in doseženih rezultatih. Za tako združeno poročanje v okviru Socialnega sklada za podnebje so potrebni dosledni in primerljivi podatki, ki izhajajo iz zanesljivih ureditev spremljanja in zbiranja podatkov. Spremljanje lahko pripomore tudi k predvidevanju ozkih grl pri izvajanju in podpira razvoj blažilnih ukrepov ali pa si je z njim mogoče pomagati pri opredelitvi dobrih praks. Z učinkovitim spremljanjem je mogoče meriti tudi splošni napredek v okviru Socialnega sklada za podnebje pri doseganju njegovih ciljev in zagotoviti dokazno podlago za poznejše ocene Socialnega sklada za podnebje (glej oddelek VII). Ključna elementa okvira za spremljanje Socialnega sklada za podnebje sta predstavljena v preglednici 1 spodaj.

Preglednica 1

Ključna sestavna dela okvira za spremljanje Socialnega sklada za podnebje

	Mejniki in cilji	Skupni kazalniki
Zahtevek za plačilo	Države članice (do dvakrat letno) predložijo posodobljene informacije o doseženih mejnikih in ciljih, vključno s tistimi, ki so opredeljeni s skupnimi kazalniki, ki jih bo Komisija uporabila v sistemu spremljanja.	
Dveletno poročanje	Države članice vsaki dve leti poročajo o napredku pri izvajanju socialnega načrta za podnebje, tj. o vseh svojih mejnikih in ciljih.	Države članice v svojem dvoletnem poročilu o napredku pri izvajanju socialnega načrta za podnebje poročajo tudi o vseh skupnih kazalnikih stanja ter o napredku, doseženem pri ustreznih skupnih kazalnikih učinka in rezultatov.

a. ***Skupni kazalniki***

Države članice morajo v skladu s členom 24(1) uredbe o Socialnem skladu za podnebje v svoja dvoletna poročila o napredku vključiti ustrezne skupne kazalnike iz Priloge IV k uredbi o Socialnem skladu za podnebje. Seznam iz navedene priloge vsebuje skupaj 39 kazalnikov stanja, učinka in rezultatov, s katerimi so zajete glavne komponente ukrepanja v okviru Socialnega sklada za podnebje (stavbni sektor, sektor cestnega prevoza, mikropodjetja in neposredna dohodkovna podpora). Ukrepi in naložbe v socialnih načrtih za podnebje lahko hkrati prispevajo k doseganju več skupnih kazalnikov.

Skupni kazalniki učinka in rezultatov, ki se štejejo za pomembne pri najpogostejših vrstah ukrepov in naložb, ki bi jih bilo mogoče vključiti v socialne načrte za podnebje in uporabiti za obveznosti poročanja v okviru teh načrtov, so določeni v Prilogi I k tem smernicam. Od držav članic se pričakuje, da poročajo o ustreznih skupnih kazalnikih, kadar so v socialnem načrtu za podnebje predlagale ukrepe in naložbe, ki spadajo v kategorije iz člena 8(1) uredbe o Socialnem skladu za podnebje. V Prilogi IV k uredbi o Socialnem skladu za podnebje je tudi jasno določeno, da lahko države članice, kadar socialni načrt za podnebje ne vsebuje nobenega ukrepa ali naložbe, ki bi prispevala k nekaterim kazalnikom, v zvezi s temi skupnimi kazalniki navedejo „ni relevantno“.

Šteje se, da je treba vedno navesti vse kazalnike stanja, saj zagotavljajo informacije o trenutnem stanju v različnih sektorjih (tj. izhodiščni vrednosti), države članice pa morajo te informacije navesti v svojem socialnem načrtu za podnebje v skladu z uredbo o Socialnem skladu za podnebje ([10]).

Komisija bo skupne kazalnike uporabila za spremljanje in ocenjevanje Socialnega sklada za podnebje ter napredka pri doseganju splošnih in specifičnih ciljev v njem (glej tudi oddelek VII teh smernic).

([10]) Države članice morajo v skladu s členom 6(1), točka (e), uredbe o Socialnem skladu za podnebje v svojem socialnem načrtu za podnebje navesti informacije glede ocenjenega števila ranljivih gospodinjstev, mikropodjetij in uporabnikov prevoza. Člen 6(1), točka (d), uredbe o Socialnem skladu za podnebje – informacije v zvezi z oceno verjetnih učinkov povišanja cen zaradi EU ETS2 na gospodinjstva, zlasti na pojavnost energetske revščine in prevozne revščine, ter na mikropodjetja. Člen 8(2) uredbe o Socialnem skladu za podnebje – informacije o deležu začasne neposredne dohodkovne podpore v ocenjenih skupnih stroških načrta.

b. ***Skupni kazalniki, ki se uporabljajo kot mejniki in cilji***

Napredek pri izvajanju ukrepov in naložb, vključenih v socialne načrte za podnebje, bi bilo treba spremljati z mejniki in cilji. Mejniki in cilji bi morali biti zasnovani tako, da se zagotovi spremljanje doseganja ciljev v okviru vsake komponente v socialnem načrtu za podnebje. Morali bi biti jasni, jedrnato navedeni, realistični, ustrezni, merljivi, prilagojeni za podprto dejavnost in zanesljivi ([11]) ter vsebovati ustrezni kazalnik. V cilje bi bilo treba vključiti jasno izhodiščno vrednost in zanesljivo temeljno metodologijo.

Države članice se v skladu s smernicami o socialnih načrtih za podnebje močno spodbujajo, naj pri pripravi svojih ciljev uporabijo seznam skupnih kazalnikov iz Priloge IV k uredbi o Socialnem skladu za podnebje. Uporaba skupnih kazalnikov pri opredeljevanju ciljev zagotavlja doslednost in primerljivost podatkov o spremljanju med državami članicami in na ravni Sklada. Če se torej s ciljem prispeva k enemu od kazalnikov iz Priloge IV k uredbi o Socialnem skladu za podnebje, je treba ta skupni kazalnik obravnavati kot primarno izbiro pri pripravi socialnega načrta za podnebje (in ga je treba ob predložitvi socialnega načrta za podnebje jasno opredeliti v preglednici, ki vsebuje mejnike in cilje).

Za učinkovito izvajanje socialnih načrtov za podnebje se pričakuje, da bo večina vmesnih in končnih ciljev naložb izražena s kazalniki učinka. Če cilja ni mogoče opredeliti z uporabo nobenega od kazalnikov iz Priloge IV, lahko države članice uporabijo dodatne kazalnike, pri čemer naj dajo prednost tistim, ki se uporabljajo v okviru drugih skladov, programov in instrumentov EU, kot so programi kohezijske politike ali mehanizem za okrevanje in odpornost. Upoštevati je treba dobre prakse, pojasnjene v smernicah o socialnih načrtih za podnebje, tudi pri morebitnih spremembah teh načrtov.

Doseganje mejnikov in ciljev je predpogoj za predložitev zahtevkov za plačilo v okviru Socialnega sklada za podnebje. Ker Socialni sklad za podnebje temelji na smotrnosti, je predložitev zahtevkov za plačilo ključna točka pri izvajanju socialnega načrta za podnebje. Države članice takrat poročajo o dosežkih pri svojih mejnikih in ciljih ter o skupnih kazalnikih, kadar so se ti uporabili za določitev ciljev (več informacij je na voljo v nadaljevanju).

S tem rednim postopkom se zagotavljajo posodobljene informacije o napredku, doseženem pri izvajanju in spremljanju Socialnega sklada za podnebje. Te posodobljene informacije je treba dopolniti s poročilom o napredku, ki ga države članice pripravijo vsaki dve leti in ki zadeva napredek pri izvajanju socialnega načrta za podnebje.

c. ***Dvoletno poročanje o napredku pri izvajanju***

Dvoletno poročanje o napredku pri izvajanju je ključni sestavni del okvira za spremljanje Socialnega sklada za podnebje. To poročanje je treba v skladu s členom 24 uredbe o Socialnem skladu za podnebje izvesti skupaj s poročanjem o napredku pri NEPN v skladu s členom 17 Uredbe (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta ([12]) (uredba o upravljanju). Države članice morajo v skladu s to določbo do 15. marca 2023 in nato vsaki dve leti poročati o napredku pri izvajanju svojih NEPN. Glede na povezavo, ki je z uredbo o Socialnem skladu za podnebje vzpostavljena med poročanjem o napredku pri socialnih načrtih za podnebje in pri NEPN, se prvo dvoletno poročilo o napredku pri socialnih načrtih za podnebje pričakuje do 15. marca 2027. Obdobje poročanja zajema obdobje od začetka upravičenih ukrepov in naložb (tj. od junija 2024 naprej). Dvoletno poročanje o napredku pri izvajanju socialnih načrtov za podnebje bo potekalo z uporabo informacijskega orodja SFC2021.

Za zagotovitev celovite slike stanja izvajanja se od držav članic pričakuje, da predložijo posodobljene informacije o napredku pri izvajanju vseh dejavnosti iz socialnega načrta za podnebje, vključno s tistimi, ki so bile odložene, še niso bile izvedene ali še niso bile ocenjene.

Države članice bi morale zaradi večje preglednosti svoja dvoletna poročila o napredku objavljati v skladu z zahtevami, ki se uporabljajo za poročilo o napredku pri NEPN.

([11]) Več usmeritev o zasnovi mejnikov in ciljev je na voljo v smernicah o socialnih načrtih za podnebje (C(2025) 881 final).

([12]) Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).

Komisija bo zagotovila podrobnejša navodila in predlogo za dvoletna poročila o napredku pri socialnih načrtih za podnebje, da bi olajšala postopek, zagotovila usklajen pristop k poročanju ter poenostavila poročanje z združenim poročanjem o NEPN. Izdala bo metodološko pojasnilo o skupnih kazalnikih iz Priloge IV k uredbi o Socialnem skladu za podnebje, da bi zagotovila skupno razumevanje opredelitev kazalnikov ter zanesljivost in verodostojnost podatkov, ki jih je treba zbirati. Ta metodologija bo v največji možni meri temeljila na opredelitvah iz uredbe o Socialnem skladu za podnebje in druge ustrezne zakonodaje EU ([13]) ter na opredelitvah, ki se uporabljajo na nacionalni ravni.

Države članice bi morale o tem, kako na nacionalni ravni uporabljajo opredelitve energetske revščine in prevozne revščine, poročati v skladu s pojasnilom iz svojih socialnih načrtov za podnebje ([14]). Kadar so kazalniki podobni tistim, ki se uporabljajo za druge politike (npr. kakor so bili preneseni z direktivo o energetski učinkovitosti) ali programe financiranja EU, bi morale države članice uporabiti podobno metodologijo za zbiranje povezanih podatkov in poročanje o njih.

Enakost spolov in enake možnosti za vse sta pomembna vidika spremljanja Socialnega sklada za podnebje. Kot je poudarjeno v uvodni izjavi 24 uredbe o Socialnem skladu za podnebje, bi bilo treba med pripravo in izvajanjem socialnih načrtov za podnebje ves čas vključevati in spodbujati enakost spolov in enake možnosti za vse, da nihče ne bo prezrt. Zato se države članice spodbujajo, naj podatke, ki jih sporočajo v svojih dvoletnih poročilih in socialnih načrtih za podnebje, čim bolj razčlenijo po spolu, starosti in statusu invalidnosti (zlasti podatke, sporočene v okviru skupnih kazalnikov o ranljivih gospodinjstvih, uporabnikih prevoza in mikropodjetjih) ([15]). Države članice se spodbujajo tudi, naj, kolikor je to mogoče in ustrezno, pojasnijo, kako v svojih socialnih načrtih za podnebje upoštevajo geografske posebnosti, kot so otoki, najbolj oddaljene regije in ozemlja, podeželska ali oddaljena območja, manj dostopna periferija, gorska območja ali območja, ki zaostajajo.

Države članice bi morale v svojih socialnih načrtih za podnebje pojasniti, kako nameravajo zagotoviti učinkovito spremljanje in izvajanje teh načrtov, pri čemer bi se morale osredotočiti na ureditve spremljanja in izvajanja ter časovni razpored (glej Prilogo V, točka 4.1, k uredbi o Socialnem skladu za podnebje). V to bi bilo treba vključiti tudi ureditve za zbiranje ustreznih podatkov. Komisija bo v okviru ocene splošnega socialnega načrta za podnebje ocenila, ali se bo s predlaganimi ureditvami zagotovilo učinkovito izvajanje in spremljanje programa ([16]). Organ, ki usklajuje pripravo in spremljanje socialnega načrta za podnebje (glej oddelek II teh smernic), bo med drugim nadzoroval izvajanje in spremljanje tega načrta ter poročanje o njem. Če nacionalni usklajevalni organ ne obstaja, bi bilo treba te naloge dodeliti organom izvajanja.

Komisija bo s predstavniki držav članic vzdrževala reden dialog, po možnosti prek namenske tehnične delovne skupine, da bi razpravljali o vseh vprašanjih in dobrih praksah, povezanih z dejavnostmi spremljanja in ocenjevanja Socialnega sklada za podnebje.

V. **Obveznosti dodelitve finančnih sredstev**

Socialni sklad za podnebje se bo izjemoma in začasno financiral s prihodki, ustvarjenimi s prodajo pravic na dražbi, in sicer 50 milijonov pravic na podlagi člena 10a(8b) direktive o ETS, 150 milijonov na podlagi člena 30d(3) direktive o ETS in določenega števila dodatnih pravic na podlagi člena 30d(4) direktive o ETS, ki bi morali predstavljati zunanje namenske prejemke.

Ker se zunanji namenski prejemki dajo na voljo po prodaji pravic na dražbi na podlagi členov 10a(8b), 30d(3) in 30d(4) direktive o ETS, je v členu 10(2) uredbe o Socialnem skladu za podnebje določeno odstopanje od člena 22(2) Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta ([17]) (finančna uredba). V skladu s tem odstopanjem se lahko odobritve za prevzem obveznosti avtomatsko dajo na voljo na začetku vsakega proračunskega leta od 1. januarja 2026 dalje. Zato bo v skladu z uredbo o Socialnem skladu za podnebje vsako leto mogoče prevzeti obveznosti za letne zneske dodelitev za vsako državo članico.

([13]) Na primer opredelitev „energetske revščine“ v skladu s členom 2, točka 52, direktive o energetski učinkovitosti ((EU) 2023/1791), „gospodinjstva“ v skladu s členom 2, točka 15, Uredbe (EU) 2019/1700 o ustanovitvi skupnega okvira za evropsko statistiko v zvezi z osebami in gospodinjstvi, in „mikropodjetja“, ki je podjetje, ki zaposluje manj kot 10 oseb in katerega letni promet ali letna bilanca stanja ne presega 2 milijonov EUR, izračunano v skladu s členi 3 do 6 Priloge I k Uredbi Komisije (EU) št. 651/2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom.

([14]) Glej člen 6, točka (f).

([15]) Glej skupne kazalnike iz Priloge IV, navedene pod številkami 1, 2, 3, 11, 13, 18, 19, 20, 29, 30, 32, 33, 34, 36 in 37.

([16]) V skladu s členom 16(3), točka (b), uredbe o Socialnem skladu za podnebje.

([17]) Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2024 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L, 2024/2509, 26.9.2024).

a. ***Izvedbeni sklep Komisije v povezavi z večletnim sklepom o financiranju***

Komisija o socialnem načrtu za podnebje države članice odloči z izvedbenim sklepom v skladu s členom 17(1) uredbe o Socialnem skladu za podnebje. V primeru pozitivne ocene bo izvedbeni sklep Komisije vključeval elemente, zahtevane v skladu s členom 110 finančne uredbe in bo predstavljal sklep o financiranju v smislu navedenega člena, tako da „[i] nstitucije Unije ali organi, na katere je institucija Unije prenesla pooblastila, pred prevzemom proračunske obveznosti sprejmejo sklep o financiranju".

Za namen izvajanja Socialnega sklada za podnebje bo sklep o financiranju za vsako državo članico večleten in bo zajemal obdobje 2026–2032, v njem pa bodo navedeni tudi:

— država članica, določena kot upravičenka,

— ukrepi in naložbe, ki jih je treba izvesti,

— ocenjeni skupni stroški socialnega načrta za podnebje ter seznam mejnikov in ciljev,

— celotno trajanje ukrepa,

— skupna najvišja vrednost dodelitve finančnih sredstev in ustrezne letne dodelitve iz Sklada za državo članico, ki se izplačajo v obrokih,

— vrednosti izplačil za posamezne mejnike in cilje,

— nacionalni prispevek,

— ureditve ter časovni razpored spremljanja in izvajanja,

— ustrezni kazalniki za doseganje predvidenih mejnikov in ciljev ter z njimi povezana vrednost izplačila, ko bodo doseženi,

— ureditve, na podlagi katerih Komisija zagotovi dostop do ustreznih osnovnih podatkov,

— proračunska vrstica.

Sklep o financiranju bo vključeval prilogo z letnimi dodelitvami posamezni državi članici (na podlagi Priloge I k smernicam o socialnih načrtih za podnebje in ob upoštevanju člena 17(3) uredbe o Socialnem skladu za podnebje). Te dodelitve bodo vsaki državi članici uradno sporočene, da jih bodo uporabile kot referenco v postopku finančnega izvajanja in kot podlago za finančne transakcije.

Ta sklep bo sprejet brez poseganja v ustrezne določbe v okviru VFO za obdobje, ki se začne leta 2028.

b. ***Pravna obveznost***

Komisija v skladu s členom 19 uredbe o Socialnem skladu za podnebje po sprejetju pozitivnega sklepa iz člena 17 te uredbe sklene dvostranski sporazum z zadevno državo članico. Ta sporazum bo vključeval (i) podrobne informacije o izvajanju specifičnega socialnega načrta za podnebje, zlasti specifičnih obveznosti spremljanja, (ii) pravila in postopke v zvezi z nadzorom, (iii) finančne popravke in (iv) vse druge elemente, pomembne za učinkovito izvajanje podpore EU.

Sklenjeni dvostranski sporazum bo pomenil posamezno pravno obveznost v smislu finančne uredbe za obdobje 2026–2032, brez poseganja v člene 30d(4), 30i in 30k direktive o ETS.

c. ***Posamezne proračunske obveznosti***

Za namene proračunskih obveznosti bi bilo treba najvišji skupni znesek odobritev, ki se izplača za posamezen socialni načrt za podnebje, kot je določeno v izvedbenih sklepih Komisije v skladu s členom 17 uredbe o Socialnem skladu za podnebje, razdeliti v letne obroke (člen 19(2) uredbe o Socialnem skladu za podnebje).

Posamezne proračunske obveznosti za vsako državo članico se bodo prevzele v letnih obrokih. Temeljile bodo na Prilogi k ustreznemu izvedbenemu sklepu Komisije, s katerim se izda pozitivna ocena socialnega načrta za podnebje in ki ima funkcijo večletnega sklepa o financiranju za zadevno državo članico.

V členu 17(3), točka (a), uredbe o Socialnem skladu za podnebje je določeno naslednje: če so ocenjeni skupni stroški socialnega načrta za podnebje države članice, zmanjšani za nacionalni prispevek, enaki ali višji od najvišjih dodelitev, določenih v Prilogi I k smernicam Komisije o socialnih načrtih za podnebje, bodo posamezne letno določene proračunske obveznosti enakovredne zneskom, ki so v tej prilogi navedeni za posamezno leto.

Če se socialni načrt za podnebje države članice odobri z najvišjimi dodelitvami finančnih sredstev, ki so nižja od tistih iz Priloge I k smernicam Komisije o socialnih načrtih za podnebje, kot je določeno v členu 17(3), točka (b), uredbe o Socialnem skladu za podnebje, se posamezne letno določene proračunske obveznosti sorazmerno zmanjšajo ob upoštevanju skupnega prispevka Socialnega sklada za podnebje iz sklepa Komisije, sprejetega na podlagi člena 17(1) uredbe o Socialnem skladu za podnebje.

Če država članica v določenem letu ne porabi vseh dodeljenih sredstev, se neporabljeni znesek letne obveznosti prenese v naslednja leta do konca obdobja financiranja.

V skladu s členom 15 uredbe o Socialnem skladu za podnebje mora najmanj 25 % ocenjenih skupnih stroškov vsakega socialnega načrta za podnebje vedno izhajati iz prispevka zadevne države članice.

d. *Razveljavitve odobritev in preostale odobritve*

Morebitne razveljavitve odobritev neporabljenih dodeljenih finančnih sredstev se bodo izvedle v skladu s členom 20(10) uredbe o Socialnem skladu za podnebje na koncu obdobja upravičenosti in po izvedbi vseh izplačil do 31. decembra 2033.

Če v 15 mesecih od sklenitve posamezne pravne obveznosti pri doseganju zadevnih mejnikov in ciljev ni bil dosežen viden napredek, bo Komisija državi članici sporočila svojo oceno in ji dala na voljo dva meseca za predložitev pripomb, preden bo sprejela sklep o odpovedi posamezne pravne obveznosti in razveljavitvi odobritve zneska (člen 20(7) uredbe o Socialnem skladu za podnebje).

Z odstopanjem od člena 12(4), točka (c), finančne uredbe in brez poseganja v člen 30d(4), šesti pododstavek, direktive o ETS, bi morala Komisija v skladu s pravili za porazdelitev pravic iz člena 30d(5) direktive o ETS državam članicam dodeliti zneske, ki ustrezajo morebitnim odobritvam, ki do 31. decembra 2033 ne bodo porabljene, da se dosežejo cilji iz člena 3 uredbe o Socialnem skladu za podnebje.

VI. **Zahtevki za plačilo**

a. *Predložitev zahtevkov za plačilo*

Ko so doseženi ustrezni mejniki in cilji, morajo države članice do dvakrat letno (do 31. julija in 31. decembra) predložiti ustrezno utemeljen zahtevek za plačilo. V tem zahtevku za plačilo morajo biti navedeni vsi mejniki in cilji, za katere države članice menijo, da so zadovoljivo doseženi, kot je določeno v izvedbenem sklepu Komisije iz člena 17 uredbe o Socialnem skladu za podnebje. Zahtevku za plačilo morajo biti priloženi ustrezni utemeljitev in dokazi, povezani z vsakim doseženim mejnikom in ciljem, v skladu z dvostranskim sporazumom iz člena 19 uredbe o Socialnem skladu za podnebje. Ob predložitvi za vsak naslednji sklop doseženih mejnikov in ciljev se bo predpostavljalo in bo potrjeno, da zadevna država članica ni razveljavila ukrepov, povezanih s predhodno zadovoljivo doseženimi mejniki in cilji.

Zahtevke za plačilo je treba predložiti prek namenskega modula v sistemu Komisije SFC2021. Vse podporne dokumente, ki dokazujejo, da so bili z njimi povezani cilji in mejniki uspešno doseženi, je treba prav tako predložiti prek sistema SFC2021 kot sestavni del zahtevka za plačilo. Pred predložitvijo zahtevka je treba opraviti tehnično delo, da se preveri, ali so bili mejniki in cilji doseženi.

Prek sistema bo državi članici pravočasno posredovano elektronsko potrdilo o prejemu. Organi držav članic bodo lahko prek tega sistema po potrebi popravili ali umaknili zahtevke za plačilo pred sprejetjem izvedbenih sklepov Komisije iz člena 20(3) in (4) uredbe o Socialnem skladu za podnebje.

Če država članica meni, da določen mejnik ali cilj, ki naj bi bil dosežen do določenega datuma, ni bil dosežen, ali če je ugotovila težave pri izvajanju, ki so povezane z njim (npr. revizija ali nadzor, ki še poteka, pomanjkanje zadostnih dokazov ali kateri koli drugi razlog), ga lahko izpusti iz zahtevka za plačilo in še vedno zahteva izplačilo za preostale mejnike in cilje, ki naj bi bili doseženi do istega datuma in za katere se šteje, da so v celoti doseženi. Državam članicam se priporoča, naj se pred predložitvijo zahtevka za plačilo neuradno posvetujejo s Komisijo, da zagotovijo ustrezno pripravljeno dokumentacijo.

Država članica za izpolnitev določb člena 20(1) uredbe o Socialnem skladu za podnebje ne bi smela predložiti delno doseženih posameznih ciljev (npr. 8 od 10 elementov, za katere so bile prevzete obveznosti in predviden določen datum). **V zahtevke za plačilo je treba vključiti le v celoti dosežene mejnike in cilje.** Delo v zvezi s cilji ali mejniki, ki do določenega datuma niso bili doseženi ali so bili doseženi le delno, je treba nadaljevati, te cilje ali mejnike pa vključiti v naslednje zahtevke za plačilo, ko bodo zadovoljivo doseženi.

b. ***Izjava o upravljanju***

Države članice morajo v skladu s členom 21(2) uredbe o Socialnem skladu za podnebje in Prilogo III k njej vsakemu zahtevku za plačilo priložiti podpisano izjavo o upravljanju.

Ta izjava o upravljanju je potrdilo, da so bila dodeljena finančna sredstva uporabljena za predvideni namen, da so informacije, predložene v zahtevku za plačilo, popolne, točne in zanesljive ter da vzpostavljeni sistemi notranjih kontrol dajejo ustrezno zagotovilo, da je upravljanje dodeljenih finančnih sredstev potekalo v skladu z vsemi veljavnimi pravili, zlasti pravili o preprečevanju nasprotij interesov, goljufij, korupcije in dvojnega financiranja iz Sklada in drugih programov EU v skladu z načelom dobrega finančnega poslovodenja.

Izjava o upravljanju bi morala vsebovati naslednje elemente:

(i) izjavo, da so informacije v zahtevku za plačilo ustrezno predstavljene, popolne in točne;

(ii) izjavo, da so bila sredstva porabljena za predvideni namen, kot je določeno v sporazumu, sklenjenem v skladu s členom 19 uredbe o Socialnem skladu za podnebje;

(iii) izjavo, da vzpostavljeni sistemi nadzora dajejo potrebna jamstva glede zakonitosti in pravilnosti osnovnih transakcij, tj. dokazujejo, da so bili zadevni mejniki in cilji doseženi;

(iv) izjavo, da vzpostavljeni sistemi nadzora v skladu z načelom dobrega finančnega poslovodenja pravilno delujejo in ustrezno zagotavljajo, da se podpora dodeljuje v skladu s pravili EU o državni pomoči in javnem naročanju, kadar je to primerno. Z vzpostavljenimi sistemi nadzora bi bilo treba zlasti zagotoviti, da se preprečijo, odkrijejo in odpravijo goljufije, korupcija in nasprotja interesov ter da se prepreči dvojno financiranje iz Sklada in drugih programov EU;

(v) izjavo, da predhodno doseženi mejniki in cilji niso bili razveljavljeni, odkar je Komisija potrdila, da so bili doseženi;

(vi) potrditev, da so bile nepravilnosti, ugotovljene v zvezi z izvajanjem socialnega načrta za podnebje, ustrezno popravljene in da so bili od prejemnikov izterjani ustrezni zneski.

Predloga za to izjavo o upravljanju je v Prilogi II.

c. ***Povzetek revizij***

Države članice bi morale vsakemu zahtevku za plačilo priložiti tudi povzetek revizij, ki so jih opravili nadzorni organi v skladu z mednarodno sprejetimi revizijskimi standardi.

Obdobje ali obseg revizij, zajetih v povzetku revizij, se lahko razlikuje od obdobja ali obsega v okviru doseženih ciljev in mejnikov. Kljub temu se za zagotovitev dobrega finančnega poslovodenja spodbuja izvedba preventivnega revizijskega dela pred predložitvijo zahtevkov za plačilo Komisiji (npr. revizije za pregled sistema, v okviru katerega se izvaja Socialni sklad za podnebje, da se v zgodnji fazi izvajanja tega sklada opozori na morebitna tveganja). Če se tako zgodnje preventivno revizijsko delo ne opravi, ga bo treba opraviti ob roku in rezultate predložiti v naslednjih zahtevkih za plačilo.

Povzetek mora med drugim vključevati obseg revizij (tj. zajete ukrepe in naložbe ter zajeto obdobje), analizo ugotovljenih pomanjkljivosti in morebitne sprejete popravne ukrepe. Povzetku se lahko kot priloge v vednost Komisiji predložijo tudi končna revizijska poročila ali kakršne koli dodatne ustrezne informacije.

VII. **Ocena Komisije in obdelava zahtevkov za plačilo**

V Socialnem skladu za podnebje, ki temelji na smotrnosti, izplačila niso povezana z dejanskimi ali ocenjenimi stroški ukrepov in naložb, vključenih v socialni načrt za podnebje. Namesto tega je znesek vsakega izplačila povezan z mejniki in cilji, za katere je Komisija ocenila, da so bili zadovoljivo doseženi.

a. ***Predhodna določitev vrednosti izplačil***

Vrednost izplačila za vsak mejnik in cilj bo določena *predhodno* v izvedbenem sklepu Komisije (člen 17 uredbe o Socialnem skladu za podnebje). Izraz „vrednost izplačila“ se nanaša na **vrednost denarnega izplačila**, ki je povezana z zadovoljivo izpolnjenim posameznim mejnikom ali ciljem iz socialnega načrta za podnebje in ki jo bo Komisija državi članici izplačala, ko bo ocenila, da je bil zadevni mejnik ali cilj zadovoljivo dosežen.

Komisija bo med postopkom ocenjevanja socialnega načrta za podnebje pri določanju vrednosti izplačila za vsak mejnik in cilj upoštevala pomen ukrepa ali naložbe, s katerima sta mejnik in cilj povezana, ter prispevek tega ukrepa ali naložbe k izpolnjevanju meril iz člena 16(3) uredbe o Socialnem skladu za podnebje.

Vrednost izplačila za **mejnik ali cilj, povezan s stroškovno opredeljeno dejavnostjo**, bo določena na podlagi *predhodne* ocene stroškov zadevne dejavnosti. Načeloma bo vsak ukrep, katerega stroški so bili opredeljeni na nič, neposredno ali posredno povezan z eno ali več stroškovno opredeljenimi dejavnostmi, stroški katerih so bili ocenjeni v socialnem načrtu za podnebje. Kadar je neposredno povezan z eno ali več dejavnostmi, bo vrednost izplačila za mejnike ali cilje v okviru teh ukrepov določena kot delež zneska, načrtovanega za povezano naložbo. Kadar je ukrep posredno povezan z več dejavnostmi, bo vrednost izplačila za zadevne mejnike ali cilje opredeljena kot odstotek skupnih zneskov, načrtovanih za te dejavnosti. Vrednost izplačila za ukrep, katerega stroški so bili opredeljeni na nič, se lahko izjemoma določi kot odstotek v okviru celotnega načrta.

b. ***Pozitivna ocena in izplačilo***

Kot je določeno v členu 20(3) uredbe o Socialnem skladu za podnebje, bo Komisija, ko ugotovi, da so bili doseženi vsi sporočeni mejniki in cilji v zahtevku za plačilo, sprejela posamezen sklep, s katerim bo odobrila izplačilo specifičnega obroka dodeljenih finančnih sredstev v skladu s finančno uredbo.

Komisija mora v skladu s členom 20(1) uredbe o Socialnem skladu za podnebje posamezni sklep o izplačilu sprejeti ne prej kot v dveh mesecih in ne pozneje kot v treh mesecih po ustreznem roku za predložitev zahtevka za plačilo.

V skladu s členom 20(5) uredbe o Socialnem skladu za podnebje začne rok za izplačilo obroka teči od datuma obvestila o sklepu Komisije, s katerim se odobri izplačilo obroka državi članici. Izplačilo upravičenega zneska je odvisno od razpoložljivosti sredstev Komisije in zadostnih razpoložljivih zneskov v posameznih proračunskih obveznostih za zadevno državo članico. Če izplačila ni mogoče izvršiti zaradi pomanjkanja sredstev ali nezadostnih razpoložljivih proračunskih obveznosti, bo izvršeno, ko bodo takšna sredstva na voljo ali ko bodo prevzete nove obveznosti in pred obdelavo morebitnih novih zahtevkov za plačilo.

Izplačila vsaki državi članici bodo izvedena do višine njihovih letnih posameznih proračunskih obveznosti, ki se določijo vnaprej.

c. ***Zadovoljivo doseženi mejnik ali cilj***

Mejnik ali cilj se šteje za zadovoljivo doseženega, če je bil dosežen njegov predvideni rezultat, pri čemer se upoštevajo cilji v okviru mejnika ali cilja, ki je bil vključen v odobreni socialni načrt za podnebje, opis tega mejnika ali cilja, njegov osnovni namen in ozadje z njim povezanega ukrepa ali naložbe.

Z opisom ukrepa ali naložbe, s katero je mejnik ali cilj povezan, ter v vseh drugih ustreznih oddelki socialnega načrta za podnebje se predstavita ozadje in osnovni namen, s katerima se mejnik ali cilj razlaga. Mejnik ali cilj naj bi se ocenil premišljeno, pri čemer bi se bilo treba osredotoči na to, ali je bil predvideni rezultat mejnika ali cilja dosežen in ne na to, ali so bile skupaj izpolnjene vse posamezne zahteve, določene v vsakem mejnika ali cilju.

d. ***Negativna ocena mejnikov in ciljev, začasna ustavitev izplačil***

Kot je določeno v členu 20(4) uredbe o Socialnem skladu za podnebje, kadar Komisija na podlagi svoje ocene ugotovi, da kateri koli mejnik ali cilj, ki ga je država članica predložila v svojem zahtevku za plačilo, ni bil zadovoljivo dosežen, bo sporočila, da namerava začasno ustaviti izplačilo dela dodeljenih finančnih sredstev, ki je sorazmeren z zneskom, dodeljenim za nedoseženi del cilja ali mejnika. Komisija bo za mejnike in cilje, ki se štejejo za nedosežene, zadevni državi članici predložila obrazloženo mnenje in ji dala možnost, da v enem mesecu od obvestila o oceni Komisije predloži svoje pripombe.

Komisija bo po tem obdobju sprejela ustrezne sklepe, s katerimi bo odobrila izplačilo obroka, ki bo enakovreden zadevnim vrednostim izplačil za cilje in mejnike, ki se štejejo za dosežene, ter začasno ustavila izplačilo za preostale nedosežene cilje in mejnike.

Država članica ima od dneva, ko je bila obveščena o sklepu o začasni ustavitvi, na voljo do devet mesecev, da doseže mejnike in cilje, za katere je bilo izplačilo začasno ustavljeno. Če ob koncu teh devetih mesecev zadevni mejniki in cilji še vedno niso doseženi, bo Komisija državi članici sporočila svoje ugotovitve v zvezi s tem. Država članica lahko svoje pripombe predloži v dveh mesecih od tega sporočila.

Kadar Komisija po zaslišanju države članice ugotovi, da mejnik ali cilj, za katerega je bilo izplačilo začasno ustavljeno, še vedno ni bil dosežen, bo sorazmerno zmanjšala znesek dodeljenih finančnih sredstev v skladu s členom 20(6) uredbe o Socialnem skladu za podnebje. Znesek, ki ga je treba odšteti, načeloma ustreza znesku, katerega izplačilo je bilo predhodno začasno ustavljeno, razen če država članica dokaže, da so bili v devetmesečnem obdobju nekateri nedoseženi mejniki ali cilji zadovoljivo doseženi ali pa je bil dosežen nadaljnji napredek pri doseganju predvidenega rezultata, ki je s temi mejniki ali cilji povezan; v tem primeru se lahko zmanjšanje ustrezno prilagodi.

Začasna ustavitev se lahko prekliče le, če so bili ustrezni mejniki in cilji zadovoljivo doseženi. V teh primerih se uporabljajo določbe iz prejšnjega oddelka, Komisija pa sprejme posamezen sklep, s katerim odobri izplačilo začasno ustavljenih zneskov.

e. ***Odstopanje od prvotno ocenjenih stroškov***

Dodatno je treba oceniti odstopanja med ocenjenimi stroški, navedenimi v prvotni ali poznejši različici socialnega načrta za podnebje, in zneski, ki so bili izplačanimi končnim prejemnikom v okviru specifične naložbe. Če se na podlagi te ocene pri opravljenem pregledu izkaže, da so bili začetni stroški naložbe precenjeni, bo treba socialni načrt za podnebje spremeniti, da se popravijo načrtovani cilji in mejniki ali prerazporedijo preostala sredstva. V teh primerih se lahko kot približki za predhodno preverjanje točnosti ocen stroškov med drugimi viri uporabijo podatki, zbrani o dejanskih plačilih, ki jih je država članica izvršila, da je dodeljena finančna sredstva iz sklada izplačala končnim prejemnikom (člen 21(2), točka (d), uredbe o Socialnem skladu za podnebje), s čimer se zagotovi učinkovita poraba sredstev Socialnega skladu za podnebje.

f. ***Sorazmerna izplačila v primeru omejenih virov***

V skladu s členom 20(9) uredbe o Socialnem skladu za podnebje, če v določenem krogu zahtevkov za plačilo prejemki, namenjeni Skladu, ne zadostujejo za kritje predloženih zahtevkov za plačilo, bo Komisija državam članicam plačala **sorazmerni znesek, ki se določi kot razmerje med razpoložljivimi izplačili in skupnimi odobrenimi izplačili, in sicer do višine posameznih letnih obveznosti držav članic**. Komisija mora v naslednjem krogu zahtevkov za plačilo dati prednost tistim državam članicam, pri katerih je nastala zamuda pri izplačilih iz prejšnjega kroga zahtevkov za plačila, in šele nato obravnavati novo predložene zahtevke za plačilo.

Če znesek sorazmernega izplačila, dodeljenega državi članici, presega znesek proračunskih obveznosti te države članice, se poravnava izvede v dveh fazah: (i) znesek do višine odprte proračunske obveznosti se bo izplačal v skladu s pravili o izplačilih iz člena 20(5) uredbe o Socialnem skladu za podnebje, (ii) preostali del odobrenega izplačila pa se bo izplačal, ko bodo na začetku naslednjega leta prevzete nove obveznosti.

g. ***Znaten neuspeh pri doseganju ciljev in odpoved sporazuma***

Kot je navedeno v členu 20(7) uredbe o Socialnem skladu za podnebje, kadar država članica v 15 mesecih od datuma sklenitve ustreznih sporazumov iz člena 19 te uredbe ni dosegla nobenega vidnega napredka pri zadevnih mejnikih in ciljih, mora Komisija odpovedati sklenjene sporazume in razveljaviti odobritev zneska dodeljenih finančnih sredstev brez poseganja v člen 14(3) finančne uredbe.

Komisija bo za preprečitev takšnega primera izvajala redno spremljanje že v zelo zgodnjih fazah izvajanja, še preden bo treba poročati o prvih mejnikih in ciljih. To spremljanje se bo izvajalo v tesnem sodelovanju z organi držav članic in lahko poteka v obliki pisnih pripomb, mnenj, izmenjanih na operativnih sestankih, formalnega dialoga o izvajanju z organi, imenovanimi za namene Socialnega sklada za podnebje, ali katere koli druge ustrezne ureditve.

Komisija bo v skladu s členom 20(7) uredbe o Socialnem skladu za podnebje sprejela sklep o odpovedi sporazumov, sklenjenih v skladu s členom 19 te uredbe, potem ko bo državi članici dala možnost, da v dveh mesecih po prejemu obvestila o oceni Komisije, da ni bil dosežen viden napredek, predloži svoje pripombe.

Komisija bo za preprečitev takšnega primera izvajala redno spremljanje že v zelo zgodnjih fazah izvajanja, še preden bo treba poročati o prvih mejnikih in ciljih. To spremljanje se bo izvajalo v tesnem sodelovanju z organi držav članic in lahko poteka v obliki pisnih pripomb, mnenj, izmenjanih na operativnih sestankih, formalnega dialoga o izvajanju z organi, imenovanimi za namene Socialnega sklada za podnebje, ali katere koli druge ustrezne ureditve.

VIII. **Zaščita finančnih interesov EU**

Pri izvajanju socialnih načrtov za podnebje morajo države članice kot upravičenke do sredstev sprejeti vse ustrezne ukrepe za zaščito finančnih interesov EU.

Natančneje, pomembno je zagotoviti, da je poraba dodeljenih finančnih sredstev skladna z veljavnim pravom EU in nacionalnim pravom, zlasti v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem in odpravljanjem goljufij, korupcije ter nasprotij interesov, v skladu s členom 21 uredbe o Socialnem skladu za podnebje. Ta zahteva se uporablja za ukrepe in naložbe, podprte s Skladom, vključno s tistimi, ki jih izvajajo javni ali zasebni subjekti, ki niso ranljiva gospodinjstva, ranljiva mikropodjetja ali ranljivi uporabniki prevoza.

a. ***Sistemi upravljanja in nadzora***

Države članice morajo vzpostaviti uspešen in učinkovit sistem notranje kontrole v skladu s svojimi institucionalnimi, pravnimi in finančnimi okviri. V sistemu notranje kontrole morajo biti funkcije ločene od ureditev poročanja, nadzora in spremljanja.

Sistemi upravljanja in nadzora morajo organom dati zagotovilo, da so bili mejniki in cilji, določeni v socialnemu načrtu za podnebje, doseženi, da so bila sredstva upravljana v skladu z vso veljavno zakonodajo, zlasti s pravili o državni pomoči in javnem naročanju, ter da so bili nasprotja interesov, goljufije, korupcija in dvojno financiranje preprečeni, odkriti in popravljeni med izvajanjem ter preden se Komisiji predložitvi zahtevek za plačilo skupaj z dokazi, da so bili cilji in mejniki doseženi.

Organi izvajanja morajo vzpostaviti ustrezne preglede upravljanja za potrditev, da so bili mejniki in cilji iz socialnega načrta za podnebje doseženi ter da niso nastale resne nepravilnosti, tj. goljufije, korupcija, nasprotje interesov ali dvojno financiranje. Pregledi lahko na primer vključujejo preglede dokumentacije, preglede na kraju samem in nadzor, ki se izvajajo za določeno tematsko področje.

Države članice morajo poleg tega izvajati učinkovite in sorazmerne ukrepe za boj proti goljufijam in korupciji ter vse druge ukrepe, potrebne za učinkovito preprečevanje nasprotja interesov. Prav tako morajo uvesti sodne postopke za izterjavo nepravilno dodeljenih sredstev. Predvideti je treba tudi specifičen sklop ustreznih ukrepov za zmanjšanje tveganja goljufij, ki temelji na ustrezni oceni tveganja goljufij. S sistemi upravljanja je treba zagotoviti, da so vzpostavljeni učinkoviti postopki ter da se vsi primeri goljufij, korupcije in nasprotja interesov ustrezno prijavijo ter odpravijo z izterjavami.

Države članice določijo in ohranijo primerne postopke za pripravo izjave o upravljanju in povzetka revizij, opravljenih na nacionalni ravni, ter za hranjenje vseh zahtevanih osnovnih informacij za revizijsko sled.

b. ***Preprečevanje goljufij***

Države članice morajo za preprečevanje goljufij in splošni nadzor ob predložitvi izjave o upravljanju in povzetka revizij Komisiji poročati o ugotovljenih pomanjkljivostih in sprejetih popravnih ukrepih. Te pomanjkljivosti vključujejo:

(a) nepravilnosti, ki jih je prvič pisno ocenil pristojni upravni ali sodni organ, ki je na podlagi določenih dejstev ugotovil obstoj nepravilnosti, ne glede na možnost, da se lahko ta ugotovitev pozneje spremeni ali umakne glede na potek upravnega ali sodnega postopka;

(b) nepravilnosti, zaradi katerih se na nacionalni ravni sprožijo upravni ali sodni postopki, da se ugotovi, ali je prišlo do goljufije ali drugih kaznivih dejanj, kot je navedeno v točkah (a) in (b) člena 3(2) ter členu 4(1), (2) in (3) Direktive (EU) 2017/1371 ter v točki (a) člena 1(1) Konvencije, pripravljene na podlagi člena K.3 Pogodbe o Evropski uniji, o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (1) za države članice, ki jih ne zavezuje navedena direktiva;

(c) nepravilnosti, ki so nastale pred stečajem;

(d) določene nepravilnosti ali skupine nepravilnosti, za katere Komisija po začetnem poročanju države članice slednji predloži pisno zahtevo po informacijah.

Za poročanje o nepravilnostih je odgovorna država članica, v kateri je imel končni prejemnik nepravilne odhodke in kjer so bili ti izplačani v okviru operacije.

Priporoča se, da država članica Komisiji nemudoma sporoči vse ugotovljene ali domnevne nepravilnostih in navede vse druge zadevne države članice, če bi lahko navedene nepravilnosti imele posledice zunaj njenega ozemlja.

Nacionalni organi bi morali za sporočanje nepravilnosti svojo prijavo pripraviti po standardni predlogi, odobreni v obliki Priloge XII k uredbi o skupnih določbah, z ustreznimi prilagoditvami glede na predmet socialnega načrta za podnebje. Komisija v ta namen močno priporoča uporabo sistema za upravljanje nepravilnosti, ki bi omogočil tudi izvoz nepravilnosti v dokument, priložen izjavi o upravljanju in povzetku revizij.

Sporočene informacije je treba uporabiti v skladu z navedbami iz oddelka 1.5 Priloge XII k uredbi o skupnih določbah.

c. ***Nasprotje interesov***

Nasprotje interesov nastane, kadar nekdo, ki sodeluje pri izvrševanju proračuna EU, svojih nalog zaradi osebnih interesov ne more opravljati nepristransko in objektivno. Kot je opredeljeno v **členu 61 finančne uredbe**, nasprotje interesov obstaja, kadar so te naloge ogrožene iz razlogov, kot so družinske vezi, čustvena vpletenost, politična ali nacionalna pripadnost, ekonomski interesi ali kakršna koli druga neposredna ali posredna osebna korist. Tisti, ki izvajajo Socialni sklad za podnebje, morajo sprejeti ustrezne ukrepe za preprečevanje nasprotja interesov in za odpravo situacij, ki bi se lahko objektivno dojemale kot nasprotje interesov.

Tipični primeri nasprotja interesov vključujejo:

— osebno korist (finančno ali drugačno),

— odnose (npr. družinski člani, prijatelji, nekdanji delodajalci),

— dvojne vloge (npr. oseba, ki je hkrati javni uslužbenec in upravičenec projekta).

Pravila o nasprotju interesov se uporabljajo za **vse posameznike in subjekte**, ki so vključeni v upravljanje in nadzor Socialnega sklada za podnebje. Zato se uporabljajo za posameznike, ki delajo za organe, navedene v odstavku o imenovanju iz teh smernic.

Za zaščito integritete in zaupanja javnosti bi morali organi za izvajanje Socialnega sklada za podnebje izvajati naslednje preventivne ukrepe.

(a) Ocena tveganja

— Opredelite položaje in postopke, pri katerih je verjetno, da bodo nastala nasprotja interesov.

— Osredotočite se na najbolj tvegana področja, kakor se odražajo v oceni tveganja.

(b) Kodeksi ravnanja in izjave

— Od vseh zaposlenih in zunanjih strokovnjakov zahtevajte izjavo o neobstoju nasprotja interesov.

— Uveljavite jasen kodeks etike in poklicnega vedenja.

(c) Ločevanje nalog

— Zagotoviti, da noben posameznik ne opravlja več funkcij, ki bi lahko neprimerno vplivale na odločitve.

— Ločite ključne funkcije, kot sta ocenjevanje in nadzor.

(d) Preglednost pri sprejemanju odločitev

— Vodite popolno dokumentacijo o izjavah o neobstoju nasprotja interesov.

(e) Usposabljanje in ozaveščenost

— Zagotovite, da se osebje in deležniki redno usposabljajo za prepoznavanje in obvladovanje nasprotja interesov.

Odkrivanje in obvladovanje

Če se ugotovi nasprotje interesov ali obstaja sum nanj:

— mora udeleženi posameznik to nemudoma prijaviti,

— pristojni organ mora nemudoma ukrepati, da se tveganje odpravi, na primer s prerazporeditvijo odgovornosti ali izključitvijo osebe iz postopka,

— vsi incidenti morajo biti ustrezno evidentirani.

Če obstaja sum goljufije, je treba zadevo **predložiti Evropskemu uradu za boj proti goljufijam (OLAF)** (glej oddelek o goljufijah).

Posledice neizpolnjevanja

Če se nasprotja interesov ne odpravijo ali preprečijo, ima lahko to resne finančne posledice in privede do izterjave sredstev s strani Komisije v skladu s členom 21(2), točka (b), uredbe o Socialnem skladu za podnebje.

d. ***Preprečevanje dvojnega financiranja in komplementarnost z drugimi instrumenti financiranja***

Preprečevanje dvojnega financiranja je ključno za zagotavljanje učinkovite in uspešne porabe sredstev EU. Dvojno financiranje se nanaša na primere, v katerih so **isti stroški kriti iz več virov financiranja EU**, kar privede do neučinkovitosti in slabega finančnega upravljanja.

Za ukrepe in naložbe je v okviru Socialnega sklada za podnebje mogoče prejeti dopolnilno podporo iz drugih skladov EU. Vendar mora biti v skladu s členom 13 uredbe o Socialnem skladu za podnebje podpora iz Socialnega sklada za podnebje **dodatna** in ne sme kriti istih stroškov kot podpora iz drugih programov EU.

Podobno kot pri mehanizmu za okrevanje in odpornost lahko dvojno financiranje v okviru Socialnega sklada za podnebje nastane na dveh ravneh.

— Na **ravni države članice** Države članice morajo v svojih socialnih načrtih za podnebje opredeliti „obstoječ[e] ali načrtovan[o] financiranj[e] ukrepov in naložb iz drugih virov EU ter mednarodnih, javnih ali po potrebi zasebnih virov, ki prispevajo k ukrepom in naložbam iz načrta“. Vsaka dodatna podpora iz drugih skladov EU za kritje stroškov, ki so že vključeni v oceno stroškov socialnega načrta za podnebje, po odobritvi socialnega načrta za podnebje bi pomenila, da bi država članica za kritje istih stroškov prejela podporo iz dveh različnih virov financiranja EU.

— Na **ravni končnega prejemnika**. Končni prejemnik za kritje istih stroškov ne bi smel prejeti podpore iz Socialnega sklada za podnebje – prek države članice – in iz drugih skladov EU.

V nadaljevanju so določene **obveznosti in odgovornosti držav članic** za preprečevanje, odkrivanje in odpravljanje primerov dvojnega financiranja.

Faza priprave

— Države članice morajo v svoje socialne načrte za podnebje vključiti celovite informacije o vseh obstoječih ali načrtovanih financiranjih EU. To zagotavlja preglednost in pripomore k prepoznavanju morebitnih prekrivanj v zgodnji fazi.

— Vsak socialni načrt za podnebje mora biti dovolj podroben za dokaz, da se stroški ne krijejo iz več kot enega vira financiranja EU. Ker Socialni sklad za podnebje temelji na smotrnosti, je pri združevanju podpore iz tega sklada s podporo iz drugih skladov EU privzeti pristop za preprečevanje dvojnega financiranja jasna predhodna razmejitev stroškov. Države članice bi morale pri ukrepih, ki se iz Socialnega sklada za podnebje financirajo le delno, jasno razmejiti dele projektov, ki se financirajo iz tega sklada, od delov, ki se financirajo iz drugih skladov EU. To razmejitev bi morale navesti ob predložitvi svojih predhodnih ocen stroškov ter zagotoviti razmejeno opredelitev mejnikov in ciljev, o katerih je treba poročati v okviru različnih instrumentov EU. Predhodna razmejitev stroškov se na primer lahko vzpostavi tako, da se opredelijo ločene faze izvajanja sofinanciranega ukrepa ali ločijo različne kategorije stroškov in dodelijo ustreznim instrumentom financiranja EU.

— V socialnih načrtih za podnebje bi bilo treba jasno opisati strukture, postopke in mehanizme nadzora, vzpostavljene na nacionalni in regionalni ravni za preprečevanje dvojnega financiranja. Ti mehanizmi bi morali biti vključeni v širše sisteme nadzora.

Faza izvajanja

— Za spremljanje porabe sredstev Socialnega sklada za podnebje med izvajanjem v prvi vrsti odgovorne države članice. To vključuje zagotavljanje, da se vse naložbe in ukrepi financirajo v skladu s socialnim načrtom za podnebje, ter izvedbo popravnih ukrepov, če se odkrije dvojno financiranje.

— Bistveno je, da države članice izvajajo redne preglede upravljanja in revizije, tudi pri končnih prejemnikih, da ugotovijo in odpravijo morebitne primere dvojnega financiranja. Ugotovitve in popravni ukrepi naj bodo navedeni v izjavah o upravljanju in povzetkih revizij.

— Mehanizmi odkrivanja. Države članice bi morale v svojih sistemih nadzora uporabljati zanesljive metodologije zbiranja podatkov in navzkrižnega preverjanja. Zlasti se spodbuja uporaba integriranega informacijskega sistema, da se hitro ugotovi morebitno prekrivanje z drugimi sredstvi EU. V preglede končnih prejemnikov bi bilo treba vključiti lastne izjave o odsotnosti dvojnega financiranja, podprte z ustreznimi dodatnimi informacijami, na primer navzkrižnim preverjanjem z uporabo razpoložljivih podatkovnih zbirk ali računovodskih sistemov končnih prejemnikov.

— Popravni ukrepi. Države članice morajo ob ugotovitvi dvojnega financiranja začeti postopke za izterjavo sredstev od končnih prejemnikov. Vir financiranja, za katerega je bil nazadnje sprejet sklep o financiranju, je treba prilagoditi v skladu s pravili za zadevni program EU.

Vloga Komisije

Komisija ima nadzorno vlogo, saj ocenjuje predhodno razmejitev in ustreznost ureditev nadzora, določenih v socialnih programih za podnebje, ter spremlja preglede in revizije držav članic med izvajanjem. Zahteva lahko dodatne informacije in posreduje, če države članice ne sprejmejo potrebnih popravnih ukrepov.

Komisija lahko ob ugotovljenem dvojnem financiranju izvede lastne revizije in izterjavo sredstev, da zaščiti proračun EU.

e. ***Skladnost s pravili EU o državni pomoči***

Kot je navedeno v uvodni izjavi 40 uredbe o Socialnem skladu za podnebje, mora biti podpora za ukrepe in naložbe, ki spadajo na področje uporabe člena 107(1) PDEU, skladna s pravili EU o **državni pomoči**.

Kadar imajo nacionalni organi diskrecijsko pravico glede načina uporabe sredstev EU, ta sredstva pomenijo državno pomoč, če so izpolnjena vsa druga merila iz člena 107(1) PDEU. Glede na kumulativno naravo meril iz člena 107(1) PDEU se lahko obstoj državne pomoči izključi, če eno od meril ni izpolnjeno ([18]).

Podpora za dejavnosti, ki niso gospodarske narave (tj. se ne uporabljajo za dobavo blaga ali izvajanje storitev na trgu), se na primer ne šteje za državno pomoč. To lahko na primer velja za podporo gospodinjstvom pri prenovi njihovega prebivališča, če ga ne oddajajo v najem ali ga uporabljajo za druge gospodarske dejavnosti. Kadar pa se podpora zagotavlja lastnikom, ki svoje nepremičnine oddajajo v najem ranljivim gospodinjstvom, je treba upoštevati pravila o državni pomoči. V takih primerih imajo države članice možnost, da takšno podporo zagotovijo v skladu s splošno uredbo *de minimis*, ki med drugim določa, da skupni znesek pomoči *de minimis*, ki ga država članica dodeli enotnemu podjetju, ne sme presegati 300 000 EUR v katerem koli obdobju treh let ([19]).

Ko se državna pomoč preveri, je treba podporo za ukrepe in naložbe priglasiti Komisiji, ki jo mora odobriti, preden lahko države članice dodelijo to pomoč, razen če so ti ukrepi in naložbe skladni z veljavnimi pogoji uredbe o skupinskih izjemah, zlasti uredbe o splošnih skupinskih izjemah, ki pri uporabi členov 107 in 108 PDEU določa nekatere vrste pomoči za združljive z notranjim trgom, ali spadajo na področje uporabe uredbe *de minimis*.

Države članice so na podlagi navedenega pozvane, naj v socialnih načrtih za podnebje za vsak ukrep in naložbo:

— navedejo, ali bo podpora ukrepu ali naložbi pomenila državno pomoč v skladu s členom 107(1) PDEU[10], ali

— navedejo, ali se bo ukrep ali naložba financirala na podlagi obstoječe sheme državne pomoči, ki spada na področje uporabe uredbe o skupinskih izjemah, zlasti uredbe o splošnih skupinskih izjemah ali splošne sheme *de minimis*, ali je bila odobrena s sklepom Komisije o državni pomoči (pri čemer navedejo referenčno številko take sheme, ali

— navedejo, ali bo ukrep ali naložba privedla do novega ukrepa državne pomoči, in pojasnijo, ali bo izpolnjevala pogoje iz uredbe o skupinskih izjemah (z navedbo njenega člena) ali pa splošne uredbe *de minimis*, ali

— navedejo, ali je za ukrep ali naložbo potrebna priglasitev državne pomoči, in če je tako, navedejo, kdaj namerava država članica Komisiji predhodno priglasiti ali priglasiti načrtovani ukrep ali naložbo, ter podrobne informacije o ustreznem instrumentu državne pomoči, ki zagotavlja njeno združljivost s pravili notranjega trga.

Opozoriti je treba, da je nadomestilo za obveznosti javne službe v kopenskem prometu izvzeto iz zahteve po predhodni priglasitvi Komisiji v skladu s členom 108(3) PDEU, če so izpolnjene določbe iz Uredbe (ES) št. 1370/2007 ([20]).

Če država članica ni prepričana, ali ukrep ali naložba vključuje državno pomoč ali je združljiva s pravili EU o državni pomoči, se mora o tem posvetovati s Komisijo.

Države članice morajo v skladu s členom 108(3) PDEU Komisiji priglasiti ukrepe državne pomoči, preden jih odobrijo.

([18]) Dodatne smernice o tem, kateri ukrepi lahko pomenijo državno pomoč, so skupaj s primeri na voljo v Obvestilu Komisije o pojmu državne pomoči po členu 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (2016/C 262/01), ki odraža izkušnje do leta 2016. Poleg tega so v usmerjevalnih predlogah mehanizma za okrevanje in odpornost o državni pomoči navedeni primeri razlikovanja med primeri pomoči in primeri brez pomoči ter informacije o postopkih in instrumentih državne pomoči, ki bi se lahko uporabljali, zlasti:
- Guiding template: Investment/operating aid for the reduction and removal of greenhouse gas emissions including through support for renewable energy and energy efficiency (Usmerjevalna predloga: naložbena/operativna pomoč za zmanjšanje in odvzem emisij toplogrednih plinov, med drugim s podporo za energijo iz obnovljivih virov in energijsko učinkovitost,
- Guiding template: Energy efficiency in buildings (Usmerjevalna predloga: energijska učinkovitost stavb),
- Guiding template: Premiums for the acquisition of zero- and low-emission road vehicles (Usmerjevalna predloga: premije za nakup brezemisijskih in nizkoemisijskih cestnih vozil).

([19]) Uredba Komisije (EU) 2023/2831 z dne 13. decembra 2023 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis (UL L, 2023/2831, 15.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj).

([20]) Dodatne smernice so na voljo v Obvestilu Komisije o smernicah za razlago Uredbe (ES) št. 1370/2007 o javnih storitvah železniškega in cestnega potniškega prevoza (UL C 222, 26.6.2023, str. 1).

Kadar država članica zagotovi državno pomoč v skladu z uredbo o skupinskih izjemah ali uredbo *de minimis*, je odgovorna za zagotavljanje skladnosti pomoči z vsemi ustreznimi določbami ([21]).

f. ***Skladnost s pravili o javnem naročanju***

Za namene dobrega finančnega poslovodenja in ob upoštevanju narave Sklada, ki temelji na smotrnosti, bi bilo treba določiti posebna pravila za proračunske obveznosti, plačila, začasno ustavitev in izterjavo sredstev, pa tudi za odpoved sporazumov o finančni podpori. Države članice bi morale sprejeti ustrezne ukrepe, s katerimi bi zagotovile, da je poraba sredstev v zvezi z ukrepi, ki jih podpira Sklad, skladna z veljavno zakonodajo EU in nacionalno zakonodajo, povezano z njeno uporabo, vključno z zakonodajo o javnem naročanju in obveznostih javnih služb v cestnem prevozu ([22]). Države članice morajo za zagotavljanje te skladnosti vzpostaviti tudi sisteme notranje kontrole.

Nacionalni organi bi morali pri vzpostavitvi sistema nadzora oceniti tveganja različnih ukrepov in presoditi, ali bi se določbe o javnem naročanju uporabljale zaradi neposredne povezave med dejavnostmi, ki prispevajo k mejnikom in ciljem, ter postopki javnega naročanja, ter oceniti obseg nadzora, ki bi ga bilo treba izvajati na podlagi ustrezne ocene tveganja.

Ureditve, predlagane za zagotovitev skladnosti s pravili o javnem naročanju, morajo biti sorazmerne z ugotovljenimi tveganji, obstoj zanesljivega sistema nadzora pa morajo imenovani revizijski organi potrditi z revizijami sistema. Zagotovilo je mogoče pridobiti tudi iz revizijskega dela v zvezi z drugimi skladi, če je sistem nadzora za javno naročanje enak sistemu, ki se uporablja za Socialni sklad za podnebje.

Glede na naravo Socialnega sklada za podnebje, tj. da so plačila povezana z izpolnjevanjem mejnikov in ciljev, ni treba preverjati vseh postopkov javnega naročanja, povezanih z izvedenimi ukrepi. Kadar obstaja neposredna povezava med dejavnostmi, ki prispevajo k izpolnjevanju mejnikov in ciljev, ter postopki javnega naročanja, pa morajo nacionalni organi vzpostaviti jasne postopke, s katerimi z oceno tveganja določijo obseg dela, ki ga je treba opraviti v postopku javnega naročanja in tudi v fazi izvajanja pogodb.

Da je prišlo do nepravilnosti pri javnem naročanju, ki so bile odkrite ali prijavljene nacionalnim organom, se ugotovi takrat, kadar obstaja neposredna povezava med dejavnostmi in nepravilnimi postopki javnega naročanja. Na primer, jasna neposredna povezava obstaja, kadar se v pogodbi o javnem naročilu za prenovo stavbe odkrije nepravilnost, saj je v načrtu zadevna naložba namenjena energijski prenovi.

Če nacionalni organi (ali Komisija) odkrijejo nepravilnosti pri javnem naročanju, je treba izvesti sorazmerne popravke za zaščito finančnih interesov EU in zagotovitev skladnosti s pravom EU ter nacionalnim pravom.

Če finančnih posledic zaradi narave nepravilnosti v postopku javnega naročanja ni mogoče natančno količinsko opredeliti, je treba ob upoštevanju ustrezne podlage uporabiti pavšalni popravek. Poleg tega se lahko finančni popravki uporabijo le, če nepravilnost ima ali bi lahko imela finančne posledice za proračun EU. Komisija meni, da so za določitev sorazmernega popravka primerne smernice za druge sklade EU ([23]).

([21]) Dodatne smernice o tem, kateri ukrepi lahko pomenijo državno pomoč, so skupaj s primeri na voljo v Obvestilu Komisije o pojmu državne pomoči po členu 107(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije (2016/C 262/01), ki odraža izkušnje do leta 2016. Poleg tega so v usmerjevalnih predlogah mehanizma za okrevanje in odpornost o državni pomoči navedeni primeri razlikovanja med primeri pomoči in primeri brez pomoči ter informacije o postopkih in instrumentih državne pomoči, ki bi se lahko uporabljali, zlasti:
— Guiding template: Investment/operating aid for the reduction and removal of greenhouse gas emissions including through support for renewable energy and energy efficiency (Usmerjevalna predloga: naložbena/operativna pomoč za zmanjšanje in odvzem emisij toplogrednih plinov, med drugim s podporo za energijo iz obnovljivih virov in energijsko učinkovitost,
— *Guiding template: Energy efficiency in buildings* (Usmerjevalna predloga: energijska učinkovitost stavb),
— *Guiding template: Premiums for the acquisition of zero- and low-emission road vehicles* (Usmerjevalna predloga: premije za nakup brezemisijskih in nizkoemisijskih cestnih vozil).

([22]) Uredba (ES) št. 1370/2007 določa načelo obveznega razpisnega postopka za pogodbe o opravljanje javne službe v cestnem prevozu. Zato ta uredba določa pogoje, po katerih pristojni organi, kadar nalagajo obveznosti javnih služb ali sklepajo pogodbe o izvajanju javne službe, izvajalcem javnih služb nadomestijo nastale stroške, in/ali dodelijo izključne pravice v zameno za izvajanje obveznosti javnih služb.

([23]) Sklep Komisije z dne 14. maja 2019 o opredelitvi smernic za določanje finančnih popravkov, ki jih je treba uporabiti za odhodke, ki jih financira Unija, zaradi neupoštevanja veljavnih pravil o javnem naročanju.

Nacionalni organi morajo pri določanju podlage za finančni popravek ugotoviti naravo in resnost nepravilnosti pri zadevnem ukrepu ter z njim povezanih mejnikih in ciljih. Pri kršitvah, ki se štejejo za najhujše (npr. tiste, ki bi na podlagi navedenih smernic privedle do 100-odstotnega popravka), bi bilo treba osnovne izdatke, povezane z ustreznimi mejniki/cilji, popraviti v celoti. Nacionalni organi morajo biti sposobni dokazati, da so bili popravki izvedeni ob upoštevanju ustrezne podlage in da so bili sorazmerni z ugotovljeno kršitvijo.

IX. **Digitalni sistem ter zbiranje in shranjevanje podatkov o končnih prejemnikih dodeljenih finančnih sredstev**

Države članice morajo v okviru svojih sistemov upravljanja in nadzora vzpostaviti učinkovit sistem za hranjenje vseh informacij in dokumentov, potrebnih za namene revizijske sledi.

Države članice morajo voditi evidenco v skladu s členom 133 finančne uredbe, pri čemer je referenčna točka plačilna transakcija, ki se nanaša na zadevni ukrep ali naložbo in ki jo izvede Komisija.

a. ***Enotni digitalni sistem za vpis ustreznih informacij v zvezi z izvajanjem ukrepov in naložb***

Države članice se v skladu z regulativnimi zahtevami spodbujajo k vzpostavitvi enotnega digitalnega sistema za vpis ter spremljanje ukrepov in naložb. Ta digitalni sistem je ključni sestavni del nacionalnega okolja za upravljanje in nadzor v okviru Socialnega sklada za podnebje ter je namenjen preglednemu, učinkovitemu in odgovornemu izvajanju socialnih načrtov za podnebje.

Sistem je treba razviti v skladu s potrjeno mednarodno metodologijo digitalnega razvoja in vanj vključiti podroben opis elektronskega sistema, vključno z diagramom strukture (centralni ali skupni omrežni sistem ali decentralizirani sistem s povezavami med sistemi). Države članice se prav tako spodbujajo, naj v svojih socialnih načrtih za podnebje jasno opišejo postopke za zagotavljanje varnosti, celovitosti in zaupnosti elektronskih sistemov.

Sistemi se lahko razlikujejo po zasnovi in funkcionalnosti, vendar naj bi običajno vključevali naslednje funkcije.

i. **Vpis ukrepov in naložb**: modul za vpis in katalogizacijo vseh naložb in ukrepov, odobrenih za izvajanje in vključenih v socialni načrt za podnebje, s podrobnimi informacijami o vsakem projektu, vključno s cilji, časovnimi okviri, proračuni, pričakovanimi rezultati, končnim prejemnikom podpore itd.

ii. **Spremljanje in poročanje**: orodja za spremljanje napredka pri projektih, vključno s stanjem izvajanja, plačanimi finančnimi prispevki ter doseganjem mejnikov in ciljev. To omogoča sledenje v realnem času in hitro prepoznavanje morebitnih zamud ali težav.

iii. **Podatki o kazalnikih**: računalniško evidentiranje in shranjevanje podatkov o posameznih udeležencih, o katerih se poroča v okviru skupnih kazalnikov o gospodinjstvih skupaj z drugimi kazalniki učinka in rezultatov.

iv. **Računovodske evidence ali ločene računovodske kode**, ki ustrezajo prispevku za finančno podporo, izplačanemu končnim prejemnikom in navedenemu v zahtevkih za plačilo, predloženih Komisiji.

v. **Podatkovna analitika in vizualizacija podatkov**: zmogljivosti za analizo in vizualizacijo podatkov o smotrnosti projekta, ki lahko pripomorejo k prepoznavanju trendov, vzorcev in področij za izboljšave. To lahko služi kot podlaga za sprejemanje odločitev in prilagajanje politik.

vi. **Preglednost in odgovornost:** funkcije, ki zagotavljajo preglednost, kot so javne pregledne plošče in portali odprtih podatkov, kjer lahko javnost in drugi deležniki dostopajo do informacij o tem, kako se uporablja Socialni sklad za podnebje. To povečuje odgovornost in zaupanje v upravljanje sklada.

vii. **Interoperabilnost z drugimi nacionalnimi in sistemi EU**: zmogljivost zagotavljanja interoperabilnosti z drugimi nacionalnimi sistemi (npr. za javno naročanje, finančno poslovodenje) in platformami EU (npr. zbirka Kohesio, sistem finančne preglednosti EU, Arachne itd.), da se zagotovi skladnost in olajša izmenjava informacij.

Države članice se spodbujajo, naj uporabijo in prilagodijo obstoječe digitalne sisteme, kot so ustrezni sistemi za mehanizem za okrevanje in odpornost ali programe kohezijske politike, da imajo pregled nad vsemi ukrepi, financiranimi iz teh instrumentov, lahko izboljšajo dopolnjevanje in strogo spremljajo preprečevanje dvojnega financiranja istih projektov. Če je treba razviti nov sistem, je zelo pomembno, da se ga integrira z obstoječimi orodji, tako da bodo na primer na voljo podrobne informacije o projektih, financiranih v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost, in da jih bo mogoče uskladiti z naložbami, ki jih je treba razviti v okviru socialnega načrta za podnebje.

b. ***Uporaba sistema elektronske izmenjave podatkov med državami članicami in Komisijo***

Komisija je za zagotovitev učinkovite in varne izmenjave podatkov v sistem SFC2021 namestila namenski modul za upravljanje vseh transakcij, povezanih s socialnimi načrti za podnebje. Ta sistem se bo uporabljal že za predložitev socialnih načrtov za podnebje ter nato za vso formalno komunikacijo med Komisijo in državami članicami o izvajanju teh načrtov (spremembe, plačila, poročanje itd.).

Na splošno bo modul sistema SFC2021 za socialne načrte za podnebje vključeval:

(a) interaktivne obrazce ali obrazce, ki jih vnaprej izpolni sistem na podlagi predhodno vnesenih podatkov;

(b) samodejne izračune, ki zmanjšujejo delo uporabnikov pri vnosu številčnih podatkov;

(c) vgrajene samodejne kontrole za preverjanje notranje skladnosti prenesenih podatkov in njihove skladnosti z veljavnimi pravili;

(d) sistemska opozorila, ki uporabnike sistema SFC2021 obveščajo, da je določene postopke mogoče oziroma jih ni mogoče izvesti;

(e) sprotno sledenje statusa informacij, ki se obdelujejo v sistemu;

(f) razpoložljivost preteklih podatkov v zvezi z vsemi informacijami, vnesenimi za program;

(g) razpoložljivost obveznega elektronskega podpisa v smislu Uredbe (EU) št. 910/2014, ki se bo priznal kot dokazilo v sodnih postopkih.

Da bi se zagotovilo ustrezno upravljanje sistema, je treba na nacionalni ravni za sistem SFC2021 vzpostaviti ustrezno politiko varnosti informacijske tehnologije. Politika, v katero bi bilo treba vključiti tudi osebje, ki sistem uporablja, bi morala biti skladna z ustreznimi pravili EU, zlasti s Sklepom Komisije (EU, Euratom) 2017/46 ([24]) in njegovimi izvedbenimi pravili. Vsaka država članica bo morala v ta namen imenovati osebe, ki so odgovorne za opredelitev, vzdrževanje in zagotavljanje pravilne uporabe varnostne politike v sistemu SFC2021 na nacionalni ravni, in voditi seznam takih oseb ([25]). Te osebe lahko opravljajo enake naloge tudi za druge sklade, ki se upravljajo v okviru sistema.

Ključna odgovornost držav članic bo, da bodo seznam organov, opredeljenih za izvajanje določenih nalog v skladu z uredbo o Socialnem skladu za podnebje, sproti posodabljale in preverjale informacije, ki jih predloži oseba, ki ni oseba, ki jih je vnesla. Poleg tega bo treba prek informacijskih sistemov držav članic, ki so namenjeni upravljanju in nadzoru ter samodejno povezani s sistemom SFC2021, zagotoviti ureditve za ločitev navedenih nalog. Nazadnje, države članice bi morale vzpostaviti ureditve za varstvo zasebnosti in osebnih podatkov za posameznike ter zaupnosti poslovnih informacij za pravne subjekte v skladu z Direktivo 2002/58/ES, Uredbo (EU) 2016/679 in Uredbo (EU) 2018/1972.

Natančneje, nacionalni organi morajo pripraviti posodobljeno dokumentacijo, v kateri je opisano, kako bodo s sistemom SFC2021 prek tehničnega vmesnika povezani drugi nacionalni, regionalni ali lokalni računalniški sistemi, na primer za izmenjavo podatkov. V dokumentacijo je treba vključiti tudi varnostne ukrepe za te sisteme, ki so skladni z varnostnimi zahtevami za sistem SFC2021. Ti morajo zajemati zlasti:

(i) fizično varnost;

(ii) kontrolo nosilcev podatkov in dostopa;

(iii) kontrolo shranjevanja;

(iv) kontrolo dostopa in gesel;

(v) spremljanje;

(vi) povezavo s sistemom SFC2021;

([24]) Sklep Komisije (EU, Euratom) 2017/46 z dne 10. januarja 2017 o varnosti komunikacijskih in informacijskih sistemov v Evropski komisiji.

([25]) Podroben seznam nalog, ki jih mora opravljati nacionalna kontaktna oseba, je določen v Prilogi XV k uredbi o skupnih določbah.

(vii) komunikacijsko infrastrukturo;

(viii) upravljanje človeških virov pred začetkom in v času delovnega razmerja ter po njegovem prenehanju;

(ix) obvladovanje incidentov.

Glede na podobnost potreb v okviru Socialnega sklada za podnebje in skladov kohezijske politike je celovit seznam obveznosti glede uporabe skupnega sistema SFC2021 na voljo v Prilogi XV k uredbi o skupnih določbah. Službe Komisije bodo zagotovile tehnične specifikacije o podatkih, ki jih morajo zbirati države članice.

c. *Zbiranje, beleženje in shranjevanje podatkov o končnih prejemnikih*

Nacionalni organi morajo v skladu s členom 21(2), točka (d), uredbe o Socialnem skladu za podnebje v elektronskem sistemu zbirati, beležiti in shranjevati standardizirane kategorije podatkov o končnih prejemnikih in nekaterih drugih ključnih elementih pri izvajanju Socialnega sklada za podnebje, ter zagotoviti dostop do njih. Za zagotovitev dostopnosti shranjenih podatkov je treba podatke prenašati prek interaktivnega uporabniškega vmesnika (tj. spletne aplikacije) ali prek tehničnega vmesnika z uporabo vnaprej določenih protokolov (tj. spletnih storitev), ki omogočajo samodejno sinhronizacijo in prenos podatkov med informacijskimi sistemi držav članic in sistemom Komisije SFC2021.

Zbirati je treba vsaj naslednje podatke:

— imena končnih prejemnikov dodeljenih finančnih sredstev (to so posamezniki ali subjekti, ki sklenejo pogodbeno razmerje z organom, ki dodeljuje podporo iz Socialnega sklada za podnebje, in ki neposredno prejmejo dodeljena finančna sredstva) ([26]), njihove identifikacijske številke za DDV ali davčne številke ter znesek dodeljenih finančnih sredstev iz Sklada,

— imena izvajalcev in podizvajalcev ter njihove identifikacijske številke za DDV ali davčne številke in vrednost naročil, kadar je končni prejemnik dodeljenih finančnih sredstev naročnik v skladu s pravom EU ali nacionalnim pravom o javnem naročanju,

— imena, priimke in datume rojstva ter identifikacijske številke za DDV ali davčne številke dejanskih lastnikov prejemnika dodeljenih finančnih sredstev ali izvajalca, kot so opredeljeni v členu 3(6) Direktive (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta ([27]),

— seznam kakršnih koli ukrepov in naložb, izvedenih v okviru Sklada, s skupnim zneskom javnega financiranja teh ukrepov in naložb ter navedbo zneska sredstev, izplačanih iz drugih skladov, financiranih iz proračuna EU.

X. **Zagotovilo, revizija in nadzor**

Komisija bo za pridobitev zagotovil glede mejnikov in ciljev ter z njimi povezanih izplačil izvajala naslednje revizijske dejavnosti.

Revizije glede **doseganja mejnikov in ciljev (po modelu mehanizma za okrevanje in odpornost)**	Letno, na podlagi ocene tveganja ter po predložitvi zahtevkov za plačilo (skupaj z izjavami o upravljanju) in letnega povzetka revizij. V reviziji bodo ocenjeni raven dokončanosti, izpolnjenost mejnika in/ali cilja ter izpolnitev ukrepa. Podlago za oceno socialnega načeta za podnebje bi bilo treba revidirati za vsak posamezen načrt. Kar zadeva mehanizem za okrevanje in odpornost, bi bilo treba v letnem revizijskem načrtu določiti cilj vsaj enega letnega obiska na ravni države članice.

([26]) Za končne prejemnike se na primer štejejo gospodinjstva, ki prejemajo kupone za javni prevoz. Za končnega prejemnika bi se štel tudi javni subjekt, ki prejema podporo za nakup vozil.

([27]) Direktiva (EU) 2015/849 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2015 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja ali financiranje terorizma, spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Direktive Komisije 2006/70/ES.

Poleg tega bo Komisija za zaščito finančnih interesov EU izvajala naslednje revizijske aktivnosti.

Revizije sistemov: revizije skladnosti in revizije za tematska področja (vključno na področjih, kot so dvojno financiranje, revizija države, javno naročanje, nasprotje interesov, korupcija, goljufije). To so revizije **sistemov**, vzpostavljenih na ravni držav članic (organov, ki izvajajo socialni načrt za podnebje, upoštevanje določenih ključnih zahtev, horizontalna zahteva za izvajanje ukrepov poenostavitve v zvezi z upravičenci).	Letno, na podlagi ocene tveganja. Tovrstna revizija je obvezna s skladu s členom 21 uredbe o Socialnem skladu za podnebje, ki zadeva zaščito finančnih interesov EU, in drugimi členi, ki se na to zaščito nanašajo posredno (npr. člen 17). Izkušnje z mehanizmom za okrevanje in odpornost so pokazale, da je treba te revizije izvesti dovolj zgodaj, sicer obstaja tveganje nastanka vrzeli v zagotovilih, ki jo je pozneje zelo težko odpraviti. Zlasti v redkih primerih, kadar revizijski organi prej niso bili vključeni v izvajanje mehanizma za okrevanje in odpornost ali kohezijske politike, bo izvedena revizija sistema za oceno njihove pripravljenosti za obravnavo socialnega načrta za podnebje.

a. ***Ocena sistemov upravljanja in nadzora***

Države članice morajo v skladu s ključnimi zahtevami iz Priloge III k uredbi o Socialnem skladu za podnebje izvajati ustrezne in neodvisne revizije sistemov in operacij.

Revizije sistema bi morale vključevati preskuse nadzora, ki se izvaja nad operacijami in transakcije na ustrezni ravni. Pričakuje se, da bo metodologija, ki se uporablja za določitev **velikosti vzorca za preskuse nadzora nad revizijami sistemov in operacij**, skladna mednarodno sprejetimi revizijskimi standardi.

Ti preskusi skupaj z drugimi kvalitativnimi elementi in revizijskimi postopki so podlaga za oceno zadevnega sistema upravljanja in nadzora.

Revizijski organ bo moral najprej oblikovati ugotovitve o vsakem merilu za ocenjevanje, nato o vsaki ključni zahtevi in nazadnje o vsakem organu. Ta postopni pristop mu bo omogočil, da oblikuje splošne ugotovitve o **delovanju sistema upravljanja in nadzora.** Za **splošne ugotovitve** se bodo uporabljale naslednje splošno veljavne kategorije.

— **Kategorija 1 – Deluje dobro. Izboljšave niso potrebne ali pa so potrebne le manjše izboljšave**. Pomanjkljivosti ni ali pa so te le manjše. Te pomanjkljivosti nimajo vpliva ali le malo vplivajo na delovanje ocenjenih ključnih zahtev/organov/sistema.

— **Kategorija 2 – Deluje. Potrebne so določene izboljšave.** Obstaja ena ali več (blagih) pomanjkljivosti. Te pomanjkljivosti zmerno vplivajo na učinkovito delovanje ocenjenih ključnih zahtev/organov/sistema. Oblikovana so bila priporočila, ki jih mora izvesti revidirani organ.

— **Kategorija 3 – Delno deluje. Potrebne so znatne izboljšave.** Obstaja ena ali več resnih pomanjkljivosti, zaradi katerih so finančna sredstva izpostavljena tveganju nepravilnosti. Vpliv na učinkovito delovanje ocenjenih ključnih zahtev/organov/sistema je znaten. Oblikovana so bila priporočila za bistveno izboljšanje sistema, ki jih mora izvesti revidirani organ.

— **Kategorija 4 – Ne deluje.** Obstajajo številne resne in/ali obsežne pomanjkljivosti, zaradi katerih so finančna sredstva izpostavljena tveganju nepravilnosti. Vpliv na učinkovito delovanje ocenjenih ključnih zahtev/organov/sistema je znaten; ocenjene ključne zahteve/organi/sistem delujejo slabo ali sploh ne delujejo. Oblikovana so bila priporočila za korenito izboljšanje ali reformo sistema, ki jo mora izvesti revidirani organ.

Revizorji bi morali pri oblikovanju ustreznih ugotovitev za vsak organ uporabiti svojo strokovno presojo ter upoštevati vse druge razpoložljive revizijske dokaze, vključno, kjer je primerno, z ustreznimi rezultati revizij, opravljenih v okviru programov kohezijske politike ali mehanizma za okrevanje in odpornost.

Revizijski organ mora zbrati in evidentirati ustrezne revizijske dokaze, vključno z vsemi delovnimi dokumenti, s tem povezanimi kontrolnimi seznami, predhodnimi poročili ter dokumentacijo iz morebitnih razčiščevalnih postopkov z organi.

Rezultate o delovanju sistema upravljanja in nadzora bi bilo treba uporabiti za določitev obsega preizkušanja **revizij operacij**, da Komisija pridobi razumno zagotovilo, da so bili **mejniki in cilji**, vključeni v **zahtevke za plačilo**, doseženi.

Po končanih revizijah sistemov in operacij bi moral revizijski organ voditi posodobljeno preglednico rezultatov o ravni zagotovila po organih.

Revizijski organ bi moral redno pripravljati revizijsko poročilo s povzetkom revizij, opravljenih v skladu z mednarodno sprejetimi revizijskimi standardi, in ga poslati organu, odgovornemu za podpis izjave o upravljanju. V poročilo bi bilo treba vključiti obseg revizij v smislu zneska porabe in zajetega obdobja, analizo ugotovljenih pomanjkljivosti ter morebitne sprejete popravne ukrepe.

Revizijsko poročilo bi moralo vsebovati še revizijski sklep, v katerem je navedeno, ali je revizijski organ s svojim delom pridobil razumno zagotovilo, da so bili mejniki in cilji iz zahtevka za plačilo doseženi. To revizijsko poročilo mora biti priloženo zahtevku za plačilo, ki se posreduje Komisiji, v skladu s členom 21(2), točka (c), uredbe o Socialnem skladu za podnebje (za več informacij glej oddelek o pripravi zahtevka za plačilo).

XI. **Zmanjšanje finančne podpore in izterjave**

Komisija lahko v skladu z dvostranskim sporazumom, sklenjenim z državo članico, in členom 21(4) Uredbe sorazmerno zmanjša podporo iz Sklada in izterja vse zneske, ki se dolgujejo v proračun EU, kadar gre za primere goljufije, korupcije ali nasprotja interesov, ki škodujejo finančnim interesom EU in jih država članica ni odpravila in/ali izterjala, ali v primeru hude kršitve obveznosti, ki izhaja iz dvostranskih sporazumov iz člena 19(1).

Komisija bo pri odločanju o znesku izterjave ali zmanjšanja kot referenco uporabila vrednosti izplačil za mejnike in cilje iz zadevnega prizadetega ukrepa ali naložbe oziroma, če je prizadetih več ukrepov in/ali naložb, sorazmerni delež vrednosti izplačil za ustrezne mejnike in cilje. Pri tem bo upoštevala načelo sorazmernosti in resnost goljufije, korupcije ali nasprotja interesov, ki škodijo finančnim interesom EU, ali kršitve obveznosti.

Vendar bi bilo treba v primerih goljufije celotni finančni popravek zneskov izvesti tako na nacionalni ravni kot na ravni proračuna EU, ne glede na kakršne koli vidike sorazmernosti.

Pri zmanjšanju podpore se bodo upoštevali naslednji elementi:

— teža resnih pomanjkljivosti v povezavi s sistemom upravljanja in nadzora kot celote,

— pogostost in obseg resnih pomanjkljivosti,

— obseg finančne škode za proračun EU.

Primeri lahko vključujejo en ali več naslednjih elementov: goljufijo, resne napake, nepravilnosti, nespoštovanje pravnih obveznosti med postopkom dodeljevanja, nespoštovanje pravnih obveznosti med porabo nepovratnih sredstev, nepravilno izvajanje ukrepa, sporočanje napačnih podatkov itd.

Kadar se uporabijo ekstrapolirani finančni popravki, se stopnja finančnega popravka določi tako, da se rezultati pregleda reprezentativnega vzorca ekstrapolirajo na preostale cilje in mejnike, iz katerih je bil pridobljen vzorec.

Kadar se uporabijo pavšalni finančni popravki, se za zagotovitev preglednosti in predvidljivosti njihove uporabe njihova stopnja določi na naslednji način:

(a) kadar so resne pomanjkljivosti tako temeljne, pogoste ali razširjene, da pomenijo popoln neuspeh pri delovanju sistema, zaradi česar sta ogroženi zakonitost in pravilnost vseh zadevnih dodeljenih sredstev, **se uporabi pavšalna stopnja 100 %**;

(b) kadar so resne pomanjkljivost tako zelo pogoste in razširjene, da pomenijo zelo resen neuspeh pri delovanju sistema, zaradi česar sta ogroženi zakonitost in pravilnost zelo velikega deleža zadevnih dodeljenih sredstev, **se uporabi pavšalna stopnja 50 %**;

(c) kadar so resne pomanjkljivosti tako pogoste in razširjene, da pomenijo resen neuspeh pri delovanju sistema, zaradi česar sta ogroženi zakonitost in pravilnost zelo velikega deleža zadevnih dodeljenih sredstev, **se uporabi pavšalna stopnja 25 %**;

(d) kadar so resne pomanjkljivosti posledica nepopolnega, nepravilnega ali nerednega delovanja sistema, zaradi česar sta ogroženi zakonitost in pravilnost velikega deleža zadevnih dodeljenih sredstev, **se uporabi pavšalna stopnja 10 %**;

(e) kadar so resne pomanjkljivosti posledica nedoslednega delovanja sistema, zaradi česar sta ogroženi zakonitost in pravilnost znatnega deleža zadevnih dodeljenih sredstev, **se uporabi pavšalna stopnja 5 %**.

Kadar po izvedbi zmanjšanja v okviru ene revizijske kampanje pristojni organi ne sprejmejo popravnih ukrepov in se v okviru nadaljnjega revizijskega dela ugotovijo enake resne pomanjkljivosti, se lahko stopnja popravka zaradi vztrajanja resnih pomanjkljivosti poviša na stopnjo, ki ne presega stopnje naslednje višje kategorije.

Komisija državi članici omogoči, da svoje pripombe predloži, še preden se izvede zmanjšanje. Vse pripombe bodo podrobno analizirane, preden bo sprejet končni sklep o zmanjšanju nepovratnih sredstev.

Kadar je višina pavšalne stopnje po preučitvi zgoraj navedenih elementov in pripomb, ki jih predloži država članica, nesorazmerna, se lahko stopnja popravka zmanjša.

XII. **Ocena Socialnega sklada za podnebje in ocena ustreznosti socialnih načrtov za podnebje**

a. ***Ocena Socialnega sklada za podnebje***

Komisija mora Socialni sklad za podnebje oceniti dvakrat. Člen 27 uredbe o Socialnem skladu za podnebje določa, da bo Komisija prvo oceno izvajanja in delovanja Socialnega sklada za podnebje izvedla dve leti po začetku izvajanja sklada ([28]), naknadno oceno pa do konca leta 2033. Dvoletna poročila o napredku, ki jih pripravi vsaka država članica (glej oddelek IV.c teh smernic), bodo pomemben vir informacij za ocene, ki jih bo izvedla Komisija.

Pri prvi oceni, ki jo bo izvedla Komisija, bodo upoštevane vse ustrezne razpoložljive informacije. Zaradi zgodnjega predpisanega roka za vmesno oceno (tj. dve leti po začetku izvajanja socialnih načrtov za podnebje) je zelo verjetno, da bo izvajanje ukrepov le v začetnih ali vmesnih fazah. Zato bodo prva poročila o napredku, ki jih morajo države članice pripraviti do 15. marca 2027, ključen vir informacij za merjenje napredka in ocenjevanje rezultatov začetnih ukrepov in naložb, zlasti njihovega prispevka k ciljem Sklada.

Komisija bo razmislila o tem, ali bi se z ustreznimi deležniki posvetovala že zelo zgodaj, da bi zbrala dopolnilne podatke glede izvajanja Sklada. Upoštevane bodo tudi vse druge zanesljive analize, izvedene na nacionalni ravni o izvajanju Sklada in o prvih doseženih rezultatih. Slednje naj bi bile na voljo najpozneje do sredine leta 2027, da jih bo mogoče upoštevati pri vmesni oceni Komisije in jih po potrebi uporabiti kot dokaz za morebitne predloge sprememb uredbe o Socialnem skladu za podnebje.

Komisija bo do konca leta 2033 izvedla naknadno oceno, s katero bo pridobila splošno oceno Socialnega sklada za podnebje, vključno z informacijami o njegovem učinku ([29]).

Poleg tega se države članice spodbujajo, naj za oceno dolgoročnejšega učinka ukrepov in naložb iz socialnih načrtov za podnebje izvedejo lastne ocene učinka svojih nacionalnih ukrepov in naložb, ki se financirajo iz Socialnega sklada za podnebje, pri čemer naj upoštevajo skupne kazalnike iz Priloge IV k uredbi o Socialnem skladu za podnebje, in sicer vsaj enkrat v času trajanja Sklada in po možnosti pred koncem leta 2032, da bo Komisija lahko te rezultate upoštevala pri svoji *naknadni* oceni Sklada.

([28]) Glej člen 27 uredbe o Socialnem skladu za podnebje.

([29]) Prim. člen 27(3) Uredbe (EU) 2023/955: „Komisija do 31. decembra 2033 Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij predloži poročilo o neodvisni naknadni oceni“. Poročilo o naknadni oceni vsebuje splošno oceno Sklada in vključuje informacije o njegovem učinku“.

Organi držav članic bodo odgovorni za izvajanje in usklajevanje takih ocenjevanj, razprave o vseh vprašanjih in izmenjavi dobrih praks pa bodo potekale v rednem forumu, ki ga bo Komisija ustanovila za razpravo o dejavnostih spremljanja in ocenjevanja v okviru Socialnega sklada za podnebje. Komisija bo poleg tega preučila načine za zagotavljanje metodološke in tehnične podpore ter zagotovila vire (na primer za hipotetične ocene učinka).

b. ***Ocena ustreznosti socialnih načrtov za podnebje***

Države članice morajo v skladu s členom 18(5) uredbe o Socialnem skladu za podnebje do 15. marca 2029 Komisiji predložiti poročilo, v katerem morajo oceniti ustreznost vsakega socialnega načrta za podnebje glede na dejanske neposredne posledice vključitve emisij toplogrednih plinov iz stavb in cestnega prevoza na področje uporabe direktive o ETS v zadevni državi članici. To poročilo je treba pripraviti skupaj z dvoletnim poročilom, ki ga je treba v skladu s členom 24(1) uredbe o Socialnem skladu za podnebje predložiti do 15. marca 2029, in ga vključiti v dvoletno poročilo.

c. ***Trajnostnost naložb***

Države članice bi morale vzpostaviti potrebne zaščitne ukrepe za zagotovitev dolgoročne trajnostnosti naložb, na primer pri gradnji infrastrukture za nova socialna ali cenovno dostopna energijsko učinkovita stanovanja ali pri spremembi namembnosti stavb za socialna ali cenovno dostopna energijsko učinkovita stanovanja.

XIII. **Informiranje, komuniciranje in prepoznavnost**

a. ***Prepoznavnost in informacije za končne prejemnike***

Države članice morajo končne prejemnike sredstev iz Sklada obvestiti o izvoru podpore, tudi kadar to podporo prejmejo prek posrednikov. V ta namen se v dokumente in komunikacijsko gradivo v zvezi z izvajanjem ukrepa in naložbe, ki so namenjeni prejemnikom, vključi emblem EU in ustrezna izjava z napisom „Financira Evropska unija – Socialni sklad za podnebje“, pri čemer se upoštevajo tehnične specifikacije za uporabo emblema EU, kakor so določene v Prilogi III k tem smernicam.

Usklajevalni organ ali imenovani organ, odgovoren za izvajanje, mora čim prej in najpozneje šest mesecev po sklepu o odobritvi socialnega načrta za podnebje ([30]) vzpostaviti nacionalno spletišče za ta načrt. Tega je treba redno posodabljati z informacijami o ukrepih in naložbah, zajetih v socialnem načrtu za podnebje, ter ciljih, dejavnostih, razpoložljivih možnostih financiranja in dosežkih v njem. Na tem spletišču je treba objaviti socialne načrte za podnebje (prvotno odobreno različico in poznejše spremenjene različice), izvedbeni sklep Komisije o odobritvi načrta, izvedbene sklepe Komisije o spremembah načrta, sklepe Komisije o izplačilih, sporazume med Komisijo in državo članico, ki predstavljajo posamezne pravne obveznosti, ter vsa obvestila o manjših spremembah načrta.

Usklajevalni organ mora to namensko spletišče posodabljati z objavo vsake nove zadevne dokumentacije. Uporabiti ga mora tudi za objavo dvoletnih poročil države članice, ki se zahtevajo v skladu s členom 24(1) uredbe o Socialnem skladu za podnebje, ter vseh analiz ali ocen o delovanju Sklada in doseženih rezultatih, izvedenih na nacionalni ravni.

Da bi države članice ohranile neposreden stik s potencialnimi končnimi prejemniki in ciljnimi skupinami, bi morale razviti samodejni sistem obveščanja in naročanja ter s tem povezano prisotnost v družbenih medijih. Ta prisotnost in ohranjanje stika v družbenih medijih bi morala potencialnim končnim prejemnikom omogočiti, da se prijavijo in prejmejo pravočasne posodobitve.

Organi izvajanja morajo institucijam, telesom, uradom in agencijam EU na zahtevo zagotoviti gradivo v zvezi s komuniciranjem in prepoznavnostjo, vključno s tistim, ki je namenjeno končnim prejemnikom. EU je treba na zahtevo podeliti brezplačno, neizključno in nepreklicno licenco za uporabo takšnega gradiva in morebitne pripadajoče predhodno obstoječe pravice. Končni prejemniki ali organi izvajanja zaradi tega ne smejo imeti znatnih dodatnih stroškov ali znatnega upravnega bremena.

([30]) Šestmesečni rok je skladen z odgovornostmi organov upravljanja v okviru kohezijskih skladov EU, kot je določeno v členu 49(1) uredbe o skupnih določbah.

Končni prejemniki podpore morajo zagotoviti prepoznavnost financiranja EU z zagotavljanjem skladnih, učinkovitih in sorazmernih informacij različnim ciljnim skupinam, tudi medijem in javnosti, zlasti pri promoviranju ukrepov in njihovih rezultatov.

Ta obveznost se ne uporablja, kadar je podpora zagotovljena fizičnim osebam ali kadar obstaja tveganje objave poslovno občutljivih informacij (člen 23(2) uredbe o Socialnem skladu za podnebje).

Prejemniki in organi, ki izvajajo ukrepe in naložbe, bodo potrdili, da so prejeli podporo iz Sklada tako, da:

(a) na uradni spletni strani upravičenca in na njegovih straneh družbenih medijev sorazmerno z ravnjo podpore zagotovijo kratek opis ukrepov in naložb, vključno z njihovimi cilji in rezultati, pri čemer se izpostavi finančna podpora EU;

(b) v dokumente in komunikacijsko gradivo, ki zadevajo izvajanje ukrepov in naložb ter so namenjeni javnosti ali udeležencem, vključijo izjavo, v kateri na prepoznaven način izpostavijo podporo iz EU.

b. ***Objava podatkov o končnih prejemnikih ter ukrepih in naložbah, izvedenih v okviru Socialnega sklada za podnebje***

Usklajevalni organ ali imenovani organ, pristojen za izvajanje, mora v skladu s členom 23(1) uredbe o Socialnem skladu za podnebje zahtevane referenčne podatke objaviti na enem spletišču države članice (navedenem v oddelku XIII.A teh smernic, ki zadeva prepoznavnost in informacije za končne prejemnike) v odprtih, strojno berljivih formatih, kot je določeno v členu 5(1) Direktive (EU) 2019/1024 Evropskega parlamenta in Sveta ([31]). To bo omogočilo razvrščanje, iskanje, izpisovanje, primerjanje in ponovno uporabo podatkov. Komisija bo zagotovila metodološka navodila o obliki in strukturi, da bodo podatki združljivi in ponovno uporabni na vseh komunikacijskih platformah, vključno s spletišči Komisije, ter zlahka dostopni javnosti v zbirni obliki.

Usklajevalni organ ali imenovani organ, pristojen za izvajanje načrta, mora na spletišču objaviti seznam ukrepov in naložb v socialnem načrtu za podnebje ter seznam posodabljati z rednimi pregledi. V seznam je treba vključiti vse ukrepe in naložbe, ki se izvajajo v okviru Sklada, ter pri tem navesti skupni znesek financiranja, prejetega iz Socialnega sklada za podnebje, skupni znesek javnega financiranja za te ukrepe in naložbe (vključno z nacionalnim prispevkom k socialnemu načrtu za podnebje) ter znesek sredstev, izplačanih iz drugih skladov, ki se financirajo iz proračuna EU.

Informacije o končnih prejemnikih dodeljenih finančnih sredstev (kot je navedeno v členu 21(2) uredbe o Socialnem skladu za podnebje) je treba ob upoštevanju omejitev iz člena 23(1) uredbe o Socialnem skladu za podnebje vključiti na seznam, ki ga država članica objavi čim prej po izplačilu prispevka končnemu prejemniku. Če za nekatere končne prejemnike finančna sredstva iz Sklada niso izplačana zaradi pomislekov glede izvajanja, nepravilnosti, revizije ali finančnih težav, je treba te končne prejemnike črtati s seznama in jih ne vključiti v izračun ciljev, o katerih je treba poročati, ali jih uporabiti za namene prepoznavnosti in komuniciranja.

Seznam bi moral vključevati naslednje podatke:

(a) imena končnih prejemnikov dodeljenih finančnih sredstev, njihove identifikacijske številke za DDV ali davčne številke ter znesek dodeljenih finančnih sredstev iz Sklada, ki so jih prejeli za vsako naložbo ali ukrep;

(b) imena izvajalcev in podizvajalcev ter njihove identifikacijske številke za DDV ali davčne številke in vrednost naročil, kadar je končni prejemnik dodeljenih finančnih sredstev naročnik v skladu s pravom EU ali nacionalnim pravom o javnem naročanju;

(c) informacije o lokaciji ali geolokaciji mesta, regije in države, kjer se operacija izvaja.

([31]) Direktiva (EU) 2019/1024 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o odprtih podatkih in ponovni uporabi informacij javnega sektorja (UL L 172, 26.6.2019, str. 56).

Informacije iz zgornjega seznama se ne objavijo, če se nanašajo na naslednje posebne izjeme:

— neposredno dohodkovno podporo ranljivim gospodinjstvom,

— situacije iz člena 38(3) finančne uredbe, zlasti: (i) finančno podporo, ki se zagotovi iz finančnih instrumentov, za znesek, nižji od 500 000 EUR, (ii) kadar razkritje ogroža pravice in svoboščine zadevnih oseb ali subjektov, kot jih varuje Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, ali škodi poslovnim interesom prejemnikov, (iii) kadar gre za plačilo zunanjih strokovnjakov, izbranih na podlagi njihove strokovne usposobljenosti, ob spoštovanju načel nediskriminacije, enakega obravnavanja in odsotnosti nasprotja interesov, (iv) naročila zelo nizke vrednosti pod zneskom iz točke 14.4 Priloge I k finančni uredbi.

c. ***Komunikacijska strategija v zvezi s socialnim načrtom za podnebje***

Organi izvajanja ali nacionalni usklajevalni organ bi moral po odobritvi nacionalnega socialnega načrta za podnebje pripraviti nacionalno komunikacijsko strategijo, katere osnutek je treba vključiti v socialni načrt za podnebje. Osnutek komunikacijske strategije naj vključuje naslednje informacije: cilje, ključna sporočila, ciljne skupine, komunikacijske dejavnosti/kanale, načrtovani proračun, izbrane ključne projekte, ureditve usklajevanja s Komisijo ter spremljanje in ocenjevanje. To strategijo bi bilo treba začeti izvajati čim prej po izvedbenem sklepu Komisije o odobritvi socialnega načrta za podnebje, da se javnost ozavesti o vplivu financiranja EU na vsakdanje življenje ljudi. Organ izvajanja se spodbuja, naj izpolni minimalne zahteve glede komuniciranja, kakršne se uporabljajo v okviru proračuna EU za obdobje 2021–2027 ([32]).

Ker je Socialni sklad za podnebje nov instrument, ki je tesno povezan z uvedbo ETS2, bi bilo treba s komunikacijsko strategijo na ravni projektov in držav članic povečati ozaveščenost in zagotoviti prepoznavnost v zvezi s prispevkom, ki ga Socialni sklad za podnebje prinaša k socialno pravičnemu prehodu na podnebno nevtralnost, saj se z njim obravnavajo socialne posledice ETS2. V nacionalni komunikacijski strategiji bi bilo treba določiti, kako izvajati skupne komunikacijske ukrepe s Komisijo in njenim predstavništvom v zadevni državi in regiji ter komunikacijske ukrepe, ki so namenjeni lokalnim in regionalnim organom, predstavnikom gospodarskih in socialnih partnerjev, ustreznim organizacijam civilne družbe, mladinskim organizacijam in drugim ustreznim deležnikom ter se izvajajo v sodelovanju z njimi.

Ker bodo socialni načrti za podnebje večletni instrument, bi bilo treba v nacionalno komunikacijsko strategijo vključiti komunikacijski načrt s sklopom letnih dejavnosti, ki bi se izvajale po sprejetju socialnega načrta za podnebje, pri čemer bi lahko ta načrt služil kot predloga za komunikacijske dejavnosti v naslednjih letih.

Države članice lahko spodbujajo tudi obsežnejše **„platforme za sodelovanje z deležniki“**, da bi se spodbujala vključevanje in preglednost. S temi platformami bi se podprlo zbiranje različnih pogledov in zagotovilo, da se potrebe različnih zadevnih skupin ustrezno upoštevajo. Take platforme presegajo formalno posvetovanje z nacionalno zastopanimi deležniki.

Nazadnje, v strategiji je mogoče poudariti izbor specifičnih ukrepov in dobrih praks, ki so pomembne za organ izvajanja in ki jih ta namerava bolj dejavno razširjati in komunicirati o njih ter v zvezi s katerimi bi bila načrtovana usklajena komunikacija s Komisijo.

Da bi zagotovili ustrezno razširjanje informacij in odgovornost za opravljeno komunikacijsko delo, se organi izvajanja spodbujajo, naj za mehanizem usklajevanja (glej oddelek III.a o izvajanju) vsaj enkrat letno sporočijo informacije o izvajanju in rezultatih komunikacijske strategije ter informacije o glavnih načrtovanih komunikacijskih dejavnostih, ki jih je treba izvesti v naslednjem letu.

Da bi se omogočila izmenjava dobrih praks in uskladile skupne dejavnosti v okviru Socialnega sklada za podnebje, morajo organi izvajanja Komisiji zagotoviti kontaktne podatke nacionalnega koordinatorja za komuniciranje, ki bo deloval kot kontaktna točka za Komisijo in druge države članice. Organi morajo te podatke zagotoviti čim prej po odobritvi socialnega načrta za podnebje.

([32]) https://commission.europa.eu/funding-tenders/managing-your-project/communicating-and-raising-eu-visibility_sl.

d. ***Horizontalne komunikacijske dejavnosti na evropski ravni***

Komisija bo izvajala ukrepe informiranja in komuniciranja v zvezi s Skladom in doseženimi rezultati. Ti ukrepi lahko po potrebi in v dogovoru z nacionalnimi organi vključujejo skupne komunikacijske dejavnosti z nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi organi ter predstavništvi Evropskega parlamenta in Komisije v zadevnih državah članicah (člen 23(3) uredbe o Socialnem skladu za podnebje).

Komisija bo za zagotovitev usklajenega pristopa k prizadevanjem za komunikacijo med njo in državami članicami vzpostavila:

— spletišče Socialnega sklada za podnebje. To bo na primer vsebovalo splošne informacije o Skladu, podrobne informacije o socialnem načrtu za podnebje, ki ga je sprejela vsaka država članica (vključno s samim načrtom, ko ga odobri Komisija), in sklic nanj, seznam organov držav članic, odgovornih za izvajanje teh načrtov, ter pododdelek, namenjen dobrim praksam glede ukrepov in naložb. Komisija bo to namensko spletišče redno posodabljala z vsemi ustreznimi javnimi informacijami,

— mrežo nacionalnih koordinatorjev za komuniciranje, namenjeno izmenjavi dobrih praks in organizaciji skupnih komunikacijskih dejavnosti. Komisija bo organizirala srečanja z mrežo in vzpostavila digitalno okolje za izmenjavo informacij.

PRILOGA I

Seznam ustreznih skupnih kazalnikov za posamezen upravičen ukrep in naložbo (kot je določeno v členu 8 uredbe o Socialnem skladu za podnebje)

V Prilogi IV k uredbi o Socialnem skladu za podnebje so določeni skupni kazalniki in možnost, da lahko države članice, kadar njihov socialni načrt za podnebje ne vsebuje ukrepa ali naložbe, ki bi prispevala k nekaterim kazalnikom, v zvezi s temi navedejo „ni relevantno“. V ta namen je v spodnji preglednici opredeljeno, kateri skupni kazalniki iz Priloge IV se pri vsaki vrsti ukrepa ali naložbe štejejo za relevantne za namene dvoletnega poročanja o napredku v skladu s členom 24(1) uredbe o Socialnem skladu za podnebje. Če socialni načrt za podnebje države članice vsebuje ukrep ali naložbo, ki spada v opredeljene vrste ukrepov/naložb, bi morala država članica zbirati informacije o spodaj označenih skupnih kazalnikih in v svoja dvoletna poročila o napredku vključiti ustrezne podatke za merjenje napredka pri doseganju skupnih kazalnikov.

Komponenta stavb	Kazalnik učinka 3	Kazalnik učinka 4	Kazalnik učinka 5	Kazalnik učinka 6	Kazalnik učinka 7	Kazalnik učinka 8	Kazalnik učinka 9	Kazalnik učinka 10
	Število ranljivih gospodinjstev	Število stavb – temeljita prenova	Tlorisna površina (temeljita prenova)	Število stavb (drugačna energijska prenova)	Tlorisna površina – drugačna energijska prenova	Število zamenjanih inštalacij za ogrevanje na fosilna goriva	Dodatna zmogljivost za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov (v MW)	Dodatna zmogljivost za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov (v enotah)
(a) Prenova stavb	x	x (*)	x (*)	x (**)	x (**)	(x)	(x)	(x)
(b) Dostop do cenovno dostopnih in energetsko učinkovitih stanovanj, vključno s socialnimi stanovanji	x					(x)	(x)	(x)
(c) Razogljičenje z elektrifikacijo ogrevanja in hlajenja v stavbah	x					(x)	(x)	(x)
(d) Zagotavljanje ciljno usmerjenih, dostopnih in cenovno ugodnih informacij, izobraževanja, ozaveščanja in svetovanja	x							
(e) Cenovno dostopne rešitve za energetsko učinkovitost in ustrezni instrumenti financiranja v skladu s socialnimi cilji Sklada	x	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)

Legenda: Države članice in Komisija se bodo morale pri skupnih kazalnikih, označenih z (x), za vsak primer posebej dogovoriti, kateri ukrepi, če sploh, ne prispevajo k zadevnemu kazalniku in jih ni treba vključiti v dvoletno poročanje o napredku.

(*) Samo za stavbe, ki so bile temeljito prenovljene. Kot pojasnilo, čeprav je v direktivi o energetski učinkovitosti stavb (člen 2, točka 20) „temeljita prenova“ opredeljena kot prenova, s katero se doseže brezemisijska raven stavbe, prenov za spremembo v brezemisijske stavbe morda ni vedno mogoče izvesti. Zato se lahko za namene priprave in izvajanja socialnih načrtov za podnebje kot temeljita prenova šteje tudi 60-odstotno zmanjšanje porabe primarne energije.

(**) Samo za stavbe, ki so bile kako drugače energijsko prenovljene.

Komponenta stavb	Kazalnik rezultatov 11	Kazalnik rezultatov 12	Kazalnik rezultatov 13	Kazalnik rezultatov 14	Kazalnik rezultatov 15	Kazalnik rezultatov 16	Kazalnik rezultatov 17
	Zmanjšanje števila ranljivih gospodinjstev (v %)	Zmanjšanje emisij TGP v stavbnem sektorju	Zmanjšanje števila energetsko revnih gospodinj-stev(v %)	Prihranki pri letni porabi primarne energije (v MWh/leto)	Prihranki pri letni porabi primarne energije (v kWh/m^2)	Prihranki pri letni porabi končne energije (v kWh/m^2)	Prihranki pri letni porabi končne energije (v MWh/leto)
(a) Prenova stavb	x	x	x	x	x	x	x
(b) Dostop do cenovno dostopnih in energetsko učinkovitih stanovanj, vključno s socialnimi stanovanji	x	(x) (*)	x	(x) (*)	(x) (*)	(x) (*)	(x) (*)
(c) Razogljičenje z elektrifikacijo ogrevanja in hlajenja v stavbah	x	x	x	x	x	x	x
(d) Zagotavljanje ciljno usmerjenih, dostopnih in cenovno ugodnih informacij, izobraževanja, ozaveščanja in svetovanja							
(e) Cenovno dostopne rešitve za energetsko učinkovitost in ustrezni instrumenti financiranja v skladu s socialnimi cilji Sklada	x	(x)	x	(x)	(x)	(x)	(x)

Legenda: Države članice in Komisija se bodo morale pri skupnih kazalnikih, označenih z (x), za vsak primer posebej dogovoriti, kateri ukrepi, če sploh, ne prispevajo k zadevnemu kazalniku in jih ni treba vključiti v dvoletno poročanje o napredku.

(*) Ti kazalniki so pomembni samo pri spremembi namena stavb (ne pri gradnji novih stavb).

Komponenta cestnega prevoza	Kazalnik učinka 20	Kazalnik učinka 21	Kazalnik učinka 22	Kazalnik učinka 23	Kazalnik učinka 24	Kazalnik učinka 25	Kazalnik učinka 26	Kazalnik učinka 27	Kazalnik učinka 28
	Število ranljivih uporabnikov prevoza	Število kupljenih brezemisijskih vozil	Število kupljenih nizkoemisij-skih vozil	Število kupljenih koles	Število oskrbovalnih in polnilnih mest	Znižane ali brezplačne vozovnice za javni prevoz (število uporabnikov)	Skupna mobilnost in mobilnost kot storitev kot dodatni možnosti (število uporabnikov)	Skupna mobilnost in mobilnost kot storitev kot dodatni možnosti (v enotah)	Podprta namenska kolesarska infrastruktura (v km)
(d) Zagotavljanje ciljno usmerjenih, dostopnih in cenovno ugodnih informacij, izobraževanja, ozaveščanja in svetovanja	x								

Komponenta cestnega prevoza	Kazalnik učinka 20	Kazalnik učinka 21	Kazalnik učinka 22	Kazalnik učinka 23	Kazalnik učinka 24	Kazalnik učinka 25	Kazalnik učinka 26	Kazalnik učinka 27	Kazalnik učinka 28
	Število ranljivih uporabnikov prevoza	Število kupljenih brezemisijskih vozil	Število kupljenih nizkoemisij-skih vozil	Število kupljenih koles	Število oskrbovalnih in polnilnih mest	Znižane ali brezplačne vozovnice za javni prevoz (število uporabnikov)	Skupna mobilnost in mobilnost kot storitev kot dodatni možnosti (število uporabnikov)	Skupna mobilnost in mobilnost kot storitev kot dodatni možnosti (v enotah)	Podprta namenska kolesarska infrastruktura (v km)
(f) Brezemisijska in nizkoemisijska vozila ter kolesa, polnilna in oskrbovalna infrastruktura	x	(x)	(x)	(x)	(x)				(x)
(g) Cenovno ugoden in dostopen javni prevoz (…), trajnostna mobilnost kot storitev, storitve skupne mobilnosti in možnosti aktivne mobilnosti	x					(x)	(x)	(x)	

Legenda: Države članice in Komisija se bodo morale pri skupnih kazalnikih, označenih z (x), za vsak primer posebej dogovoriti, kateri ukrepi, če sploh, ne prispevajo k zadevnemu kazalniku in jih ni treba vključiti v dvoletno poročanje o napredku.

	Kazalnik rezultatov 29	Kazalnik rezultatov 30	Kazalnik rezultatov 31
	Zmanjšanje števila ranljivih uporabnikov prevoza (v %)	Zmanjšanje števila gospodinjstev, ki se soočajo s prevozno revščino(v %)	Zmanjšanje emisij TPG v cestnem prevozu
(d) Zagotavljanje ciljno usmerjenih, dostopnih in cenovno ugodnih informacij, izobraževanja, ozaveščanja in svetovanja			
(f) Brezemisijska in nizkoemisijska vozila ter kolesa, polnilna in oskrbovalna infrastruktura	x	x	x
(g) Cenovno ugoden in dostopen javni prevoz (…), trajnostna mobilnost kot storitev, storitve skupne mobilnosti in možnosti aktivne mobilnosti	x	x	x

Poleg tega, za mikropodjetja	Kazalnik učinka 33	Kazalnik rezultatov 34
	Število ranljivih mikropodjetij	Zmanjšanje števila ranljivih mikropodjetij (v %)
(a) Prenova stavb	(x)	(x)
(b) Dostop do cenovno dostopnih in energetsko učinkovitih stanovanj, vključno s socialnimi stanovanji		
(c) Razogljičenje z elektrifikacijo ogrevanja in hlajenja v stavbah	(x)	(x)
(d) Zagotavljanje ciljno usmerjenih, dostopnih in cenovno ugodnih informacij, izobraževanja, ozaveščanja in svetovanja	(x)	(x)
(e) Cenovno dostopne rešitve za energetsko učinkovitost in ustrezni instrumenti financiranja v skladu s socialnimi cilji Sklada	(x)	(x)
(f) Brezemisijska in nizkoemisijska vozila ter kolesa, polnilna in oskrbovalna infrastruktura	(x)	(x)
(g) Cenovno ugoden in dostopen javni prevoz (…), trajnostna mobilnost kot storitev, storitve skupne mobilnosti in možnosti aktivne mobilnosti	(x)	(x)

Legenda: Države članice in Komisija se bodo morale pri skupnih kazalnikih, označenih z (x), za vsak primer posebej dogovoriti, kateri ukrepi, če sploh, ne prispevajo k zadevnemu kazalniku in jih ni treba vključiti v dvoletno poročanje o napredku.

Začasna neposredna dohodkovna podpora	Kazalnik učinka 36	Kazalnik učinka 37	Kazalnik rezultatov 38	Kazalnik rezultatov 39
	Število ranljivih gospodinjstev, ki prejemajo začasno neposredno dohodkovno podporo	Število ranljivih uporabnikov prevoza, ki prejemajo začasno neposredno dohodkovno podporo	Povprečna višina začasne neposredne dohodkovne podpore na ranljivo gospodinjstvo (v eurih)	Povprečna višina začasne neposredne dohodkovne podpore na uporabnika prevoza (v eurih)
Člen 2 – Ukrepi, s katerimi se zagotavlja neposredna dohodkovna podpora	x	x	x	x

V nekaterih primerih natančnih podatkov o skupnih kazalnikih morda ne bo mogoče zbrati. Države članice lahko v takih primerih predlagajo, da bi sporočile ocene, pri čemer morajo jasno utemeljiti, zakaj zbiranje točnih podatkov ni izvedljivo, in uporabiti zanesljivo metodologijo ocenjevanja, o kateri se morajo vnaprej dogovoriti s Komisijo.

PRILOGA II

Predloga za izjavo o upravljanju, ki se priloži zahtevku za plačilo v skladu s členom 20(1)

Spodaj podpisani/-a (priimek/-ki, ime/-na, naziv/-i ali položaj/-i), vodja organa, imenovanega za podpis izjav o upravljanju v okviru socialnega načrta za podnebje za XXX (številka CCI),

na podlagi izvajanja socialnega načrta za podnebje za XXX v obdobju od XX-XX-XXX do YY-YY-YYY, na podlagi lastne presoje in vseh meni/nam razpoložljivih informacij na datum predložitve zahtevka za plačilo Komisiji, vključno z rezultati opravljenih preverjanj upravljanja in revizij v zvezi z izdatki, zajetimi v zahtevkih za plačilo, predloženih Komisiji za obdobje od VV-VV-VVVV do ZZ-ZZ-ZZZZ,

ter ob upoštevanju svojih obveznosti iz Uredbe (EU) 2023/995

izjavljam/-o, da:

(a) so informacije v zahtevkih za plačilo ustrezno predstavljene, popolne in točne v skladu s členom 20 Uredbe (EU) 2023/995;

(b) so izdatki, ki so nastali, da so se dosegli v celoti doseženi cilji in mejniki, skladni z veljavnim pravom in so bili uporabljeni za predvideni namen;

(c) da zadevna država članica ni razveljavila ukrepov, povezanih s predhodno zadovoljivo doseženimi mejniki in cilji.

Potrjujem/-o, da so bile nepravilnosti, ugotovljene v končnem revizijskem poročilu in poročilu o nadzoru v zvezi s prejšnjimi zahtevki za plačilo, ustrezno obravnavane. Potrjujem/-o tudi, da so bili cilji ali mejniki, v zvezi s katerimi trenutno poteka ocenjevanje zakonitosti in pravilnosti, izključeni iz zahtevka za plačilo do zaključka ocene, lahko pa bodo vključeni v naslednji zahtevek za plačilo.

Poleg tega potrjujem/-o zanesljivost podatkov, povezanih s kazalniki, mejniki in napredkom pri izvajanju načrta.

Potrjujem/-o tudi, da so vzpostavljeni učinkoviti in sorazmerni ukrepi proti goljufijam ter da ti ukrepi upoštevajo ugotovljena tveganja v zvezi s tem.

Nazadnje potrjujem/-o, da nisem seznanjen/-a (nismo seznanjeni) z nobenimi nerazkritimi informacijami o vprašljivem ugledu v zvezi z izvajanjem programa.

PRILOGA III

Komuniciranje in prepoznavnost – člen 23

Uporaba in tehnične značilnosti emblema EU (v nadaljnjem besedilu: emblem)

1.1 Emblem mora biti vidno prikazan v vsem gradivu za komuniciranje, kot so tiskani ali digitalni izdelki, spletišča in njihove mobilne različice, ki se nanašajo na izvajanje operacije, namenjene javnosti ali udeležencem.

1.2 Izjavo „**Financira Evropska unija – Socialni sklad za podnebje**“ je treba izpisati v celoti in poleg emblema.

1.3 V povezavi z emblemom se lahko uporabi katera koli od naslednjih pisav: Arial, Auto, Calibri, Garamond, Trebuchet, Tahoma, Verdana ali Ubuntu. Ležeče in podčrtane različice ter besedilni učinki se ne smejo uporabljati.

1.4 Položaj besedila glede na emblem nikakor ne sme posegati v emblem.

1.5 Velikost pisave mora biti sorazmerna z velikostjo emblema.

1.6 Barva pisave je modra (Reflex Blue), črna ali bela, odvisno od ozadja.

1.7 Emblem se ne sme spremeniti ali združiti z drugimi grafičnimi elementi ali besedili. Če so poleg emblema prikazani drugi logotipi, mora biti emblem – po višini ali širini – najmanj enake velikosti kot največji izmed drugih logotipov. Razen emblema se za poudarjanje podpore EU ne sme uporabljati nobena druga vizualna podoba ali logotip.

1.8 Kadar na istem mestu poteka več dejavnosti, podprtih s strani istega ali različnih instrumentov financiranja, ali kadar je za isto operacijo pozneje dodeljeno dodatno financiranje, je treba postaviti vsaj eno ploščo ali pano.

1.9 Grafični standardi za emblem in opredelitev standardnih barv:

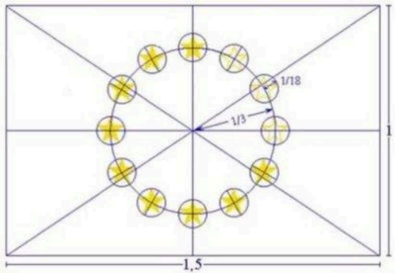
A. SIMBOLNI OPIS

Na nebesno modri podlagi dvanajst zlatih zvezd tvori krog, ki predstavlja povezanost med evropskimi narodi. Število zvezd je stalno, saj število dvanajst simbolizira popolnost in enotnost.

B. HERALDIČNI OPIS

Na azurno modri podlagi je dvanajst zlatih peterokrakih zvezd, katerih kraki se ne stikajo.

C. GEOMETRIČNI OPIS

Emblem ima obliko modre pravokotne zastave, katere osnovnica je 1,5-krat daljša od stranice. Dvanajst zlatih zvezd, ki so enakomerno porazdeljene, tvori nevidni krog, katerega središče je sečišče diagonal pravokotnika. Polmer kroga je enak tretjini višine stranice pravokotnika. Vsaka od zvezd ima pet krakov, ki ležijo na obodu nevidnega kroga, katerega polmer je enak osemnajstini višine stranice pravokotnika. Vse zvezde so pokončne, tj. en krak je pokončen in dva kraka sta v ravni liniji, pravokotno na navpični rob pravokotnika. Krog je urejen tako, da so zvezde razporejene kot številčnica na uri. Njihovo število je nespremenljivo.

D. PREDPISANE BARVE

Emblem je v naslednjih barvah: PANTONE REFLEX BLUE za površino pravokotnika, PANTONE YELLOW za zvezde.

E. ŠTIRIBARVNI POSTOPEK

Če se uporablja štiribarvni postopek, ustvarite obe standardni barvi s pomočjo štirih barv štiribarvnega postopka.

PANTONE YELLOW je mogoče doseči z uporabo 100 % „Process Yellow“.

PANTONE REFLEX BLUE je mogoče doseči z mešanjem 100 % „Process Cyan“ in 80 % „Process Magenta“.

internet:

PANTONE REFLEX BLUE na spletni paleti ustreza barvi RGB:0/51/153 (heksadecimalno: 003399, PANTONE YELLOW na spletni paleti pa ustreza barvi RGB: 255/204/0 (heksadecimalno: FFCC00).

ENOBARVNA REPRODUKCIJA

Če uporabljate črno, očrtajte pravokotnik s črno in natisnite črne zvezde na beli podlagi.

Če uporabljate modro (Reflex Blue), uporabite 100 % Reflex Blue, zvezde pa naj ostanejo bele.

REPRODUKCIJA NA BARVNEM OZADJU

Če se ni mogoče izogniti večbarvnemu ozadju, naj bo pravokotnik obdan z belim robom s širino, ki je enaka 1/25 višine pravokotnika.

Načela uporabe emblema EU s strani tretjih oseb so določena v upravnem sporazumu s Svetom Evrope v zvezi z uporabo evropskega emblema s strani tretjih oseb (UL C 271, 8.9.2012, str. 5).

2. Dovoljenje za uporabo pravic intelektualne lastnine iz člena 49(6) EU podeljuje najmanj naslednje pravice:

2.1 notranjo uporabo, tj. pravico do razmnoževanja, kopiranja in dajanja na voljo gradiva za komuniciranje in prepoznavnost, za institucije in agencije EU, organe držav članic in njihove zaposlene;

2.2 reprodukcijo gradiva za komuniciranje in prepoznavnost na vsak način in v vsaki obliki, v celoti ali deloma;

2.3 obveščanje javnosti o gradivu za komuniciranje in prepoznavnost z uporabo vseh razpoložljivih komunikacijskih sredstev;

2.4 razširjanje gradiva za komuniciranje in prepoznavnost v javnosti (ali njihovih kopij) v vseh oblikah;

2.5 shranjevanje in arhiviranje gradiva za komuniciranje in prepoznavnost;

2.6 podeljevanje podlicenc za pravice v zvezi z gradivom za komuniciranje in prepoznavnost tretjim osebam.

OKRAJŠAVE IN KRATKI NASLOVI

Uredba o skupnih določbah – Uredba (EU) 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (UL L 231, 30.6.2021, str. 159).

Načelo, da se ne škoduje bistveno – načelo, da se ne škoduje bistveno okoljskim ciljem v smislu iz člena 17 Uredbe (EU) 2020/852.

Direktiva o energetski učinkovitosti – Direktiva (EU) 2023/1791 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. septembra 2023 o energetski učinkovitosti in spremembi Uredbe (EU) 2023/955 (UL L 231, 20.9.2023, str. 1).

Direktiva o energetski učinkovitosti stavb – Direktiva (EU) 2024/1275 Evropskega parlamenta in Sveta o energetski učinkovitosti stavb (UL L, 2024/1275, 8.5.2024).

Direktiva o ETS – Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L 275, 25.10.2003, str. 32).

ETS2 – Novi sistem trgovanja z emisijami za stavbe, cestni prevoz in dodatne sektorje, vzpostavljen s poglavjem IVa Direktive (EU) 2023/959 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o spremembi Direktive 2003/87/ES o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji ter Sklepa (EU) 2015/1814 o vzpostavitvi in delovanju rezerve za stabilnost trga za sistem Unije za trgovanje z emisijami toplogrednih plinov (UL L 130, 16.5.2023, str. 134).

Finančna uredba – Uredba (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2024 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije (UL L, 2024/2509, 26.9.2024).

Sklad – Socialni sklad za podnebje.

Uredba o splošnih skupinskih izjemah – Uredba Komisije (EU) št. 651/2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (uredba o splošnih skupinskih izjemah) (UL L 187, 26.6.2014, str. 1).

Uredba o upravljanju – Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).

VFO – večletni finančni okvir.

Načrti – socialni načrti za podnebje.

Uredba o mehanizmu za okrevanje in odpornost – Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17).

Uredba o Socialnem sklad za podnebje – Uredba (EU) 2023/955 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o vzpostavitvi Socialnega sklada za podnebje in spremembi Uredbe (EU) 2021/1060 (UL L 130, 16.5.2023, str. 1).

Uredba o taksonomiji – Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 1).